

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit**1. Aallaqqaasiut**

1.1. Siunnersuutip pingaarnerusutigut tunuliaqutai

Eqqumiitsuliortut ilaatigut kattuffitsik Eqqumiitsuliornikkut Pinngorartitsisut Ingerlatsisullu (EPI) aqutugalugu kissaatit saqqummiuppaat eqqumiitsuliornermut tunngasutigut immikkut inatsisiliortoqarnissaa. EPI-p kissaatigaa eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit sinaakktissat aalajangersarneqassasut, eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfiliortoqassasoq, EPI-p eqqumiitsuliornermut tunngatillugu tapiissutinik qinnuteqaatit suliarisassagai, aamma eqqumiitsuliornermut aningaasaliissutit suliarineranni aalajangiiffiginerannilu qanimut akuliuttoqartannginnissaanik tunngavik eqqunneqassasoq.

Maannamut eqqumiitsuliornermut tunngasut inatsisitigut aqutarinerat Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisasaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 21. maj 2002-meersoq aqutugalugu pisarpoq, tassanilu eqqumiitsuliorneq kulturikkut ingerlatsinermit sunngiffimmilu sammisaqartitsinermit malittarisassanut ilaalluni. Tamatuma saniatigut eqqumiitsuliornermut tunngasut ilaat immikkut inatsisitigut maleruagassaqarput. Tamanna pillugu inatsisit atuuttut pillugit itisilerineq innersuunneqarpoq (imm. 2a).

Naalakkersuisut anguniarpaat eqqumiitsuliornermut tunngasut nukittorsarnissaat, tamatumunnga ilanngullugit eqqumiitsuliortut atugarisaat aamma innuttaasut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit tamatigoortumik neqeroorutinik iluaqutissarsinnaanissaat. Naalakkersuisut isumaqarput eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup immikkut inatsisiliuunnissaa anguniakkap tamatuma siuarsarnissaanut pingaaruteqartuusoq.

Inatsisissatut siunnersuutip pingaarnertut anguniarpaa eqqumiitsuliornermut tunngasut ersarinnerusumik inissisimalernissaat aamma pisortanit akisussaaffigineqartutut pingaaruteqarnerulernissaat, tamatumunnga ilanngullugu pisortat akisussaaffiisa erseqqissarneqarnerat.

Naalakkersuisut isumaqarput eqqumiitsuliorneq inuiaqatigiit ineriartornerinut annertuumik pingaaruteqartuusoq, aamma pisortat eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup pitsaasunik sinaakkuteqartinneqarnissaata qularnaarnissaa akisussaaffigaa, taamatullu aamma innuttaasut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik iluaqutissarsinissaminnut periarfissinneqarnissaat.

Eqqumiitsuliorneq inuit ataasiakkaat ineriartornerinut aamma inuiaqatigiit innuttaasut peqataaffigisat paasinissaannut tapertaasarpoq, taamaalillunilu inuiaqatigiit demokratiskiusut peqataaffigilluarnissaannut tunngavisseeqataasarluni.

Eqqumiitsuliorneq oqallinnermik pilersitseqataasinnaavoq, tamatumunnga ilanngullugit inui-aqatigiit pingartitaat aamma suulluunniit paquminartuusinnaasut pillugit.

Eqqumiitsuliorneq kinaassutsimik pilersitseqataanermigut aamma ataatsimooqatigiittutut misiginermik pilersitseqataasinnaavoq.

Eqqumiitsuliorneq misigisaqartitsisarpoq isummersortitsisarluunilu, inunntut ataasiakkaanut sakkortusinnaasunik taakkulu ineriartornerinut pingaaruteqarsinnaalluni.

Kisianni eqqumiitsuliornermik soqutigisaqarneq tamatigut nammineerluni pileriartortanngilaq. Taamaamat pisariaqarpoq, pisortat sunniuteqarluartumik suliniuteqarnermikkut innutaasunik eqqumiitsulioriaatsinut assigiinngitsorpassuarnut ilisarititsinissaat, tassuunakkut soqutiginninneq alapernaassuserlu kaammattorneqaqqullugit.

1.2. Inatsimmik piareersaanermi pingaarnertit

Kulturimik ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit inatsisiliornerup ilu-arsartuuteqqinnissaa Naalakkersuisut pisariaqartinneqartutut isigaat. Tassunga atatillugu siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq inatsisit sinaakkusiisut pingasut suliarineqarnissaat. Inatsit eqqumiitsuliornermut tunngasunik sinaakkusiisoq, immikkut kultureqarnermut inatsit, tamatumani kultureqarnerup iluani sunngiffimmi sammisassaqaqartitsineq ilanngullugu kiisalu immikkoortumik timersornermut inatsit, tamatumani sunngiffimmi sammisassaqaqartitsineq timersornerup iluani ingerlanneqartoq ilanngullugu. Tamatumani siunertarineqarpoq eqqumiitsuliornermut kulturimullu tunngasut tamarmik pisortat akisussaaffiisut ersarinnerusumik inissisimalernissaat. Inatsisiliorneq marloqiusammik ingerlanneqassaaq.

Inatsisit sinaakkusiussaasut nutaat eqqumiitsuliornermikkut kultureqarnikkullu ingerlatsisut, kommunit Naalakkersuisullu akisussaaffiisa agguannerat ersarissassavaat. Inatsisiliornerup nutaap qularnaassavai siamasissumik eqqumiitsuliornermik kulturikkullu ingerlatsinerit, innuttaasut kulturikkut ingerlatanut peqataanissaannik siuarsaasut.

Aningaasartuutissanik isertitassanillu missingersuusiorenerup qaffasissusissaa aqqissugaanikkullu periarfissat tamatigut politikikkut naliliffiullutillu pingaarnersiuffiusarput.

Taamaamat pingaarnertigut sinaakkusiussaasumik inatsisit, nalunaarutinut – politikikkut nalilersortuarneqarlutillu tullerriarneqartuunut – sanilliullugit, tassaasinnaapput pineqartut sunniuteqarluartumik eqaatsumillu aqutarinissaannut sakkussatsialaat.

Inatsisissatut siunnersuut suliarineqarpoq kissaatigisat pisariaqartullu oqaatigineqartut aallavigalugit, sallerpaatillugu eqqumiitsuliornermut namminneq EPI aqqutigalugu oqaasertalersugaattut. Aammattaaq inatsisissatut siunnersuutip siunertaraa nunat tamat akornanni isumaqatigiisutit aalajangersakkallu – Kalaallit Nunaannit akuerineqarnikut - maleruarneqarnissaasa qularnaarnissaat. Taakku pillugit inatsisit atuuttut allaaserinerat innersuunneqarpoq (imm. 2a).

1.3 Siunnersuutip imarisai pingaarnersiorlugit

Inatsisissatut siunnersuutip immikkoortut pingaarnerit marluk isiginiarpai. Siullermik eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq aappaattullu innuttaasut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut periarfissaqarnissaat. Periarfissatut uani pineqarput innuttaasut eqqumiitsuliornermik atituumik ingerlatsinermut peqataanissamut atuinissamullu periarfissaat.

Inatsisip atuuffia siunnersuummi kapitali 1-imi killilersorneqarpoq. Tamanna pivoq § 1-imi eqqumiitsulioriaatsit Inatsisartut inatsisaata “eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut” ilaatinneqartuni eqqumiitsuliornermik ingerlatsiffiusinnaasut taagorneqarnerisigut. Eqqumiitsulioriaatsit ataasiakkaat § 1, imm. 3-8-mi ersarinnerusumik nassuiarneqarput.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuutip kapitali 2-mi imarivai, pisortat akissusaaffiisa suliasaasalu allaaserinerat. Tassani ersippoq Naalakkersuisut kommuninilu ataasiakkaani kommunalbestyrelsit pingaarnerusutigut sunik akissusaaffeqarlutillu suliasaqarnersut.

Siunnersuummi kapitali 3-mi aalajangersarneqarput ingerlatsinerit tapiiffigineqarsinnaasut tapeeriaatsillu pillugit malittarisassat. Taakku agguagaapput timitalinnik sinaakkutinut aamma eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumalu saqqummiunneranut.

Siunnersuutip kapitali 4-aani eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiinissamut tunngaviit pillugit malittarisassat aalajangersarneqarput. Tamatumani pineqarput Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsit sallertut sunut tapiisinnaanerannut tunngavissat, aamma tapiinermi suut nalinginnaanerusumik pingaartinniarneqartassanersut pillugit tunngavissat.

Siunnersuummi kapitali 5-imi imaritinneqarput aningaasalersuinerit allaffissornikkullu aqutsinermut malittarisassat, tamatumani ilaalluni Naalakkersuisut tapiisarnermi allaffissor-nikkut aqutsinermik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit allanut suliasanngortitsis-innaanerat.

Siunnersuutip kapitali 6-iata imarivai naatsorsuutit kukkunersuinerlu pillugit malittarisassat pingaarnerit, tassani ilaallutik tapiissutit unitsinneqarsinnaanerit utertinneqarsinnaanerallu.

Taakku saniatigut kapitalini 7-9-mi aalajangersarneqarput maalaarsinnaanermut, misileraal-luni aqqissuussinermut nakkutilliinermullu malittarisassat, kiisalu kapitali 10-mi atu-uttuulernermut aalajangersagaq allaqqalluni.

2. Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnerit

a) Inatsisat atuuttut

Eqqumiitsuliornermut tunngasut annermik Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sam-misassaqaartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 21. maj 2002-meersoq aqqutigaa-

lugu inatsisitigut aalajangersaaffigineqarnikuupput, eqqumiitsuliornermut tunngasut kultureqarnermut sunngiffimmilu sammisaqartitsinermit malittarisassanut ilaatinneqarlutik.

Taamaalilluni atuakkiorneq, saqqummersitsinerit, isiginnaartitsineq, erinarsornermik nipilersornermillu ingerlatsineq aamma filmiliornermik videoliornermillu ingerlatsineq peqqussummi § 29-mi taaneqarput, kulturikkut aamma qaammarsaanermik ingerlatsinermit ilaasutut.

Peqqussummi §§ 2 aamma 3-mi aqutsineq pillugu aalajangersagaqarpoq, tassunga ilaalluni akisussaaffinnik agguaassineq. Taamaalilluni § 2, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, kommunalbestyrelsi kommunimi kulturikkut ingerlatsinermit sunngiffimmilu sammisaqartitsinermit qullersaalluni akisussaasoq, tamannalu pillugu sinaakkutissanik anguniagassanillu aalajangersaassasoq, innuttaasut imaluunniit innuttaasut eqimattakkaat naammaginnartumik kulturikkut sunngiffimmilu sammisassaqaqarnikkut neqeroorfiginissaat siunertaralugu. Imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsi ukiut tamaasa illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit kulturikkut ingerlatsinermit sunngiffimmilu sammisaqartitsinermit pilersaarusiortassasoq. Imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq kommunimi ulluinnarni kulturikkut ingerlatsinerup sunngiffimmilu sammisassaqaqartitsinerup ingerlannissaannut kommunalbestyrelsi pisariaqartitsineq naapertorlugu sulisussanik atorfinitsitsissasoq.

§ 3, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq peqqussut malillugu suliassat kommunalbestyrelsimit isumagineqartussat suliarinissaat kommunit avataanni Naalakkersuisunit isumagineqassasut. Imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut kommunimi ataatsimi kommunalbestyrelsi kommuniniluunniit arlalinni kommunalbestyrelsit isumaqatigiissuteqarfigisinnarlugit, Naalakkersuisut imm. 1 naapertorlugu suliassat taakkununga isumagisassanngortissinnaagaat.

Aqutsinermit malittarisassat taperneqarput nakkutilliineq aningaasalersuinerlu pillugit aalajangersakkanik. Taamaalilluni § 37-mi aalajangersarneqarpoq kulturikkut ingerlatsinermit sunngiffimmilu sammisaqartitsinermit aningaasartuutit tamaasa kommunip nammatassarigai, aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersornerullutik Oqartussanit (Namminersorlutik Oqartussanit) allanilluunniit akiligassaasut erseqqissumik inatsisitigut aalajangersarneqarsimatinnagu, aamma Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu peqqussut naapertorlugu suliassat pisussaaffigineqartut akilerneqarluni suliarinissaat pillugit isumaqatigiissuteqarsinnaasut. Imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq kommunit avataanniittuni aningaasartuutit Naalakkersuisunit akilerneqassasut.

§ 40-mi aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsit peqqussut manna naapertorlugu aalajangiigaat allaffissornikkut oqartussaasunut allanut saqqummiunneqarsinnaangitsut aamma kommunalbestyrelsit suliassat Naalakkersuisunik isumaqateqareernerup kingorna kommunalbestyrelsinut suliassanngortinneqarsimasut pillugit aalajangiineri, aalajangiinerup

nalunaarutigineraniit sapaatip-akunneri sisamat qaangiutsinnagit Naalakkersuisunut saqqummiunneqarsinnaasut.

§ 36-mi aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut kommunalbestyrelsit paasissutissanik, suliasat peqqussut malillugu suliarinissaannut pisariaqartunik piumaffigisinnaagaat.

§ 39-mi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut pissutsini immikkut ittuni aaqquissuussigallarnertut peqqussummi aalajangersakkat saneqqussinnaagaat, peqqussutip iluani misileraaneq siuarsarumallugu tamanna pisariaqartutut isigineqarpat, aamma imm. 2 naapertorlugu Naalakkersuisut misileraalluni ingerlatsinernut tapiissuteqarsinnaapput.

Peqqussummi kapitali 8-mi kulturikkut ingerlatsinerup inunnillu qaammarsaanerup iluanni suut Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsit tapiiffigisinnaaneraat malittarisassisuunneqarput. Peqqussummi § 30-mi ersippoq Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu tapiisinnaasut ilaatigut atuakkianut, saqqummersitsinernut, isiginnaartitsinernut, erinarsornermik nipilersornermillu ingerlatsinermut isiginnaagassianik videonillu suliaqarnernut aamma eqqumiitsuliortunut ataasiakkaanut.

Peqqussutip kapitali 9-ani init silamilu ingerlatsiviit pillugit aalajangersagaqarpoq. Peqqussummi § 32, imm. 2-mi aalajangersaqqavoq kommunalbestyrelsit meeqqat inuusuttullu suliniaqatigiiffiinut, kapitali 5 naapertorlugu, aamma kulturikkut ingerlatsinermut inunnillu qaammarsaanermut, kapitali 8 naapertorlugu, malittarisassat Naalakkersuisunit aalajangersagaasut malillugit atugassanngortissagaat init atortorissaarutillu allat pisariaqartitat, tamatumani ilanngullugit init atuarfiit, silami ingerlatsiviit inissallu tamanut ammasut allat.

Peqqussummi § 33, imm. 3-mi aalajangersaqqavoq kommunalbestyrelsit ininut kulturikkut inunnillu qaammarsaanermi atugaasunut ingerlatsinermut tapiissuteqarsinnaasut, tamatumani ilanngullugit ataatsimiittarfiit katersortarfiillu.

Peqqussummi § 34, imm. 3-mi aalajangersaqqavoq, Naalakkersuisut init kulturikkut ingerlatsinermut inunnillu qaammarsaanermut atugassat sananeqarnerannut, iluarsarnerinut aqqis-suunnerannullu tapiissuteqarsinnaasut, tamatumani ilanngullugit ataatsimiittarfiit katersortarfiillu.

Kiisalu tapiissutit pillugit peqqussutip § 35-ani aalajangersaqqavoq, kommunalbestyrelsit allalluunniit init timersortarfiilluunniit pilersitaanerannut iluarsarneqarnerannullu tapiissuteqarsimappata Naalakkersuisut tapiissutit ilaat utertillugit akilersinnaagaat.

§ 38-mi Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput peqqussut malillugu tapiissutinut qanorlu allafissornikkut aqunneqarnissaannut malittarisassiornissamut. Pisinnaatitsissut tamanna ator-neqarnikuunngilaq.

Eqqumiitsulioriaatsini kisiartaalluni isiginnaartitsineq immikkut inatsisiliuunneqarnikuuvoq. Taamaalilluni isiginnaartitsisarneq inatsisitigut malittarisassaqqarpoq Isiginnaartitsisarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 23, 18. november 2010-meersoq taassumalu ataani nalunaarutit aqputigalugit; Kalaallit Nunaata Isiginnaartitsisarfianut siulersuisunut atorfigivinngisamik suliaqarnermi akissarsiaqartitsineq aningaasartuuteqarnermilu ajunngitsorsiaqartitsineq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 16. december 2010-meersoq, Kalaallit Nunaata Isiginnaartitsisarfiani isiginnaartitsisartutut ilinniartitaanermut siunnersuisoqatigiit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 16. december 2010-meersoq aamma Isiginnaartitsisartutut ilinniartitaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 14. november 2011-meersoq.

Isiginnaartitsisarfeqarneq pillugu inatsit aqputigalugu Nunatta Isiginnaartitsisarfia pilersinneqqarpoq suliffeqarfittut pisortat pigisaattut namminersortutut, siulersuisunit aqutarineqarluni. Isiginnaartitsisarfeqarneq pillugu inatsimmi § 1 naapertorlugu isiginnaartitsisarfeqarnerup siunertaraa, inuussutissarsiutigalugu isiginnaartitsinikkut eqqumiitsuliornerup inatsisitigut killiliussivigineqarnissaata qularnarnissaa, isiginnaartitsisarnermi kulturip siuarsarnissaa, kiisalu inuussutissarsiutigalugu namminerlu kajuminnikkut isiginnaartitsinikkut eqqumiitsuliornerup nuna tamakkerlugu siuarsarlugulu ineriartortinnissaa.

Inatsimmi Nunatta Isiginnaartitsisarfia pillugu malittarisassat aalajangersarneqqarput, tamatumunga ilanngullugit aqunneqarnera, aqutsisut akisussaaffii pisinnaatitaaffiilu. Aammattaaq Nunatta Isiginnaartitsisarfia pillugu malittarisassanik aalajangersagaqqarpoq, isiginnaartitsisartunik ilinniartitsinerup isumaginissaa ilanngullugu. Aammattaaq inatsisip imarivai isiginnaartitsinermik suliaqartunut allanut tapiissutit pillugit malittarisassat, tassani allaqqalluni kulturikkut sunngiffimmilu ingerlatsineq, kiisalu tipsernermut lottornermullu aningaasaliissutinik agguaneq pillugu malittarisassat qaqugukkulluunniit atuuttut naapertorlugit tapiissutit tunniunneqarsinnaasut. Erseqqissarneqqarpoq tapiissutit ingerlatsinermut tapiissutit suliaqarnermullu tapiissutit tunniussisoqarsinnaanera.

Inatsisit allat eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik ilaatitsisut (atuakkialiorneq) taaneqarsinnaavoq Atuagaateqarfiit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 8. juni 2014-meersoq, tassanilu § 1-imi siunertaa naapertorlugu atuagaateqarfiit atuakkat, atuagassiat, naalaagassat atorniarneqarsinnaasullu allat akeqanngitsumik inersimasunut meeqqanullu atugassanngortillugit qaammarsaaneq, ilinniartitaaneq kulturikkullu ingerlatsinerit siuarsassavaat, tassunga ilanngullugit elektroniskimik paasisutissiiviit paasisitsiniaasassallutillu.

Atuagaateqarfiit pillugit inatsimmi § 9, imm. 1-imi Nunatta Atuagaateqarfia peqquneqqarpoq kommunini atuagaateqarfiit atuakkanik atugassanillu allanik atuagaateqarfiit namminneq piginnngisaannik pissarsiniarneranni tapersertassagai, pisariaqartumillu annertussusilimmik atuagaateqarfeqarnermi periutsinik tapersertassallugit. Inatsimmi § 10, imm. 1 naapertorlugu Nunatta Atuagaateqarfia kommunini atuagaateqarfinnut kalaallisut atuakkanik pisisassaaq agguasaarlunilu.

Atuagaateqarfeqarneq pillugu inatsimmi § 14-imi atuagaateqarfimmiittuuteqarnermut akissarsiat pillugit aalajangersagaqarpoq. Taamaalilluni aalajangersarneqarpoq inunnt, assersuutigalugu atuakkiortunut, nutserisunut, ilusilersuisartunut assiliisartunullu, kalaallisut atuakkat naalaagassallu pilersinneqarnerannut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit taper-siisunut atuagaateqarfimmiittuutisiat pillugit Inatsisartut aningaasanut inatsimmi aalajangiisassasut. Atuagaateqarfimmiittuuteqarnermut akissarsiasat erseqqinnerusumik malittarisassiunneqarput Atuagaateqarfimmiittuuteqarnermut akissarsiasat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni, nr. 15, 5. oktober 1999-imeersumi. Aaqqissuussineq atuakkiat kalaallisuut ataatsimut isigalugu taper-serneqarnissaannik kissaateqarnermut attuumassuteqarpoq, isigineqarsinnaallunilu tassaasoq atuakkiortut il.il. innuttaasut atuakkiaminnik pisiarinagit atorneranni isertitassaraluaminnik annaasaqarnerannut matussutissatut. Aammattaaq aaqqissuussineq eqqumiitsuliortut, kulturikkut pilersitsisartut aamma pisinnaatitaaffinnik tigussaasuunngitsunik piginnittut piginnittussaataaannermik ingerlatsiveqarfiit soorlu KODA aqutugalugu akissarsiarisartagaannut tapertatut isigineqassapput.

Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliortut atuarfiat pillugu Landstingip inatsisaa nr. 6, 21. oktober 1980-imeersoq aqutugalugu eqqumiitsuliornermik ilinniarfiup ingerlatsinera malittarisassiunneqarpoq. § 1 naapertorlugu eqqumiitsuliortut atuarfiata siunertaraa eqqumiitsuliortarnerup ineriartortinneqarnera siuarsassallugu. Inatsimmi § 2 naapertorlugu eqqumiitsuliortut atuarfiata inuit eqqumiitsuliornermut piginnaassusillit soqutigisallillu periarfissinniassavai piginnaassutsiminnik taakkuninnga ineriartortitsinissaannut eqqumiitsuliornerminnullu pitsaanerulersitsinissaannut periarfissinniassallugit. Inatsimmi § 3 naapertorlugu eqqumiitsuliortut atuarfiat sivikitsunik sivisunerusunilluunniit kursuserfitsinernik neqerooruteqartartussaavoq §§-ni 1-imi 2-milu aalajangersakkanik naammassinnittussanik. § 3, imm. 2 naapertorlugu eqqumiitsuliortut atuarfiat aammattaaq assassorluni eqqumiitsuliornermik kursuseqartitsinissamut neqerooruteqarsinnaavoq, imm. 3-lu naapertorlugu atuarfik ingerlassanut allanut naapertuutumik annertussusilimmik ininik allanillu atortussanik eqqumiitsuliortunut namminiivillutik suliaqartunut atugassiisinnaavoq. Ilinniarfik pisortamik Namminersorlutik Oqartussanit atorfinitsinneqartumit aqunneqarpoq.

Aammattaaq eqqumiitsuliortut tigussaasuunngitsumik pisinnaatitaaffii pillugit malittarisassanik aalajangersagaqarpoq. Tassami piginnittussaataaneq pillugu inatsit nr. 395, 14. juni 1995-imeersoq, Piginneqqaartussaannermik inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneranik peqqussut nr. 561, 7. juni 2006-imeersoq aqutugalugu Kalaallit Nunaannut atuuttusannagortinneqarmat.

Piginnittussaataaannermik inatsimmi § 1-imi aalajangersarneqarpoq, suliamik atuakkiamilluunniit eqqumiitsuliamilluunniit saqqummiisoq suliamik taassuminnga piginneqqaartussaasoq tassaassagaluarpuunniit oqaluttualiatut atuakkiaq ilisimasassatulluunniit atuakki-aq saqqummigaq allannikkut oqalunnikkulluunniit ersersitaq, soorlu erinniatus isiginnaagassiatulluunniit, filmigassatut assiliivilluunniit atorlugu assilisatut, assiliatut eqqumiitsuliatut il-

lorsualiortaatsit pigisatigulluunniit eqqumiitsuliatut, allatulluunniit ersersitaagaluarp. Inatsimmi § 2, imm. 1 naapertorlugu piginneqqaartussaanerup nassatarissavaa, killilersuutit inatsimmi matumani oqaatigineqartut atorlugit, suliap atornissaanut kisermaassisusaa neq taassuma assingini sanaartornikkut inunnillu tamanit pineqarsinnaalersitsinikkut, saqqummeqqaarneratut allanngukkamilluunniit pissuseqartillugu, nutsiganngorlugu atuakkiortaatsimut eqqumiitsuliortaatsimulluunniit suleriaatsimulluunniit (teknik) allamut suliareqqitanngorlugu. Inatsimmi § 3, imm. 1 naapertorlugu suliamik pilersitseqqaartup ileqqorissaarnissamik piumasaaqat naapertorlugu atermi suliap assingini sanaani inunnillu tamanit pineqarsinnaatinneqalernerini nalunaarneqarnissaa piumasassaraa. Inatsimmi § 3, imm. 2 naapertorlugu suliaq allanngortinneqassanngilaq inunnilluunniit tamanit pineqarsinnaatinneqalissanani pilersitseqqaartup atuakkiortutut eqqumiitsuliortutulluunniit ataqqineqarneranut immikkulluunniit ilisarnaataanut nikanarsaataasumik tamatumunngaluunniit atassuteqartumik innarliippat. Suliamik pilersitseqqaartup nammineq akisussaaffigaa nammineq piginnittussaataasutut pisinnaatitaaffimmi maleruarneqarnissaat.

Piginnittussaataitanermik inatsisip saniatigut tigussaasuunngitsunut pisinnaatitaaffeqarneq pillugu inatsisip nalunaarutillu allat arlallit atuupput. Tigussaasuunngitsunut pisinnaatitaaffeqarnermut ilaapput inatsiseqarnerup ilaa, atuakkiornikkut eqqumiitsuliornikkullu sulianik, teknikkikkut nassaanik, naasunik pitsanngorsaanikkut, ilusilersuinikkut, nioqqutissanik nalunaaqutsersuinikkut allatigullu tigussaasuunngitsunik assingusunik sulianik illersuisoq. Tigussaasuunngitsunik pisinnaatitaaffeqarneq pillugu inatsiseqarnermut ilaapput inatsisip pingaaruteqartut arlaqartut soorlu Piginneqqaartussaataaneq pillugu inatsit, Nioqqusianik nutaanik illersuineq pillugu inatsit (Patentloven), Ilusilersuineq pillugu inatsit, Nioqqutissianik issuaasarneq pillugu inatsit aamma Nioqqutissianik nalunaaqutsersuisarneq pillugu inatsit, tamarmik piginneqqaartup imaluunniit nassaartup kisermaassisusaaatitaaneramik illersuinissamik ataatsimoorussaartut. Inatsisip taakku pigisat nalillit pillugit inatsisiliornermut ilaapput, taamatullu danskit inatsisiliornikkut piginnaatitaaffiannut ilaasut. Taamaammat taakku peqqussutitigut Kalaallit Nunaannut atuuttuulersinneqarnikuupput.

Aammattaaq Kalaallit Nunaata nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit aalajangersakkallu arlallit eqqumiitsuliornermut kulturimullu tunngasut ilannguffiginikuuai. Taakku akornanni makku immikkut eqqumiitsuliornermut attuumassuteqarput:

- Naalagaaffiit Peqatigiit Aningaasaqarnikkut, Inuttut atukkatigut Kulturikkullu Pisinnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaat. Isumaqatigiissutit naalagaaffiit atsioqataasimasut pisussaaffilerpai innuttami aningaasaqarnikkut, inuttut atukkatigut kulturikkullu pisinnaatitaaffiisa isumannaarneqarnissaannut.
- Kulturikkut saqqummeeriaatsit amerlalluinnartuunerisa illersornissaat siuarsarnissallu pillugu UNESCO-mi isumaqatigiissut, 20. oktober 2003-meersoq. Isumaqatigiissutit nunat kulturikkut politikkeqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnerat naqissuserpaa. Isumaqatigiissutit kulturip kulturikkullu politikkip pingaarutaat erseqqissarpaa, naalagaaffiillu kulturikkut amerlalluinnassutsip siuarsarnissaanut illersornissaanullu pisin-

naatitaaffii, pisussaaffii periarfissaallu erseqqissarlugit, tamatumunnga ilanngullugu naalagaaffimmit tapiinertut ilusilerlugu.

- Kulturikkut kingornussat tigussaannngitsut illersorneqarnissaannut UNESCO-mi isumaqatigiissut 17. oktober 2003-imeersoq. Isumaqatigiissutip siunertaraa kulturikkut kingornussat pingaarnertigut inuit ileqqorisaatigut, ileqqulersornerisigut ingerlatitseqqiinerisigullu ingerlateqqinneqartut illersorneqarnissaat aamma kulturikkut kingornussat tigussaannngitsut pillugit isumaqatigiissummi susassa qarfirmi nunat tamalaat suleqatigiinnerisa iluanni tigussaasutigut tigussaannngitsutigullu kulturikkut kingornussat ajunnginnerusumik oqimaaqatigiinnerulernissaat.
- Piginnittussaataaneq pillugu nunarsuaq tamakkerlugu isumaqatigiissut, 6. september 1952-imeersoq, 24. juli 1971-imi nutarterneqartoq. Isumaqatigiissutip nunat peqataasut pisussaaffilerpai piginnittussaataasut piginnittussaataasullu allat atuakkiornikkut, ilisimatusarnikkut eqqumiitsuliornikkullu sulianut, piginnittussaanerisa tamakkii-sumik sunnuteqarluartumillu illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut.
- Piginnittussaataaneq pillugu WIPO-mi isumaqatigiissut, 20. december 1996-imeersoq. Isumaqatigiissutip siunertaraa inuiaqatigiinni paasissutissiiffiusuni piginnittussaataasut piginnaatitaaffiisa isumannaarneqarnissaat.
- Saqqummiisarnert fonogrammiller pillugit WIPO-mi isumaqatigiissut, 20. december 1996-imeersoq. Isumaqatigiissutip siunertaraa fonogrammiliortartut aamma eqqumiitsuliornermik ingerlatsisut inuiaqatigiinni paasissutissiiffiusuni piginnittussaataasut pisinnaatitaaffiisa isumannaarneqarnissaat.

Taakku saniatigut Kulturi, ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu pillugit Islandip, Savalimmiut aamma Kalallit Nunaata akornanni suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummut allattuiffik 3. november 2010-meersoq taasariaqarpoq. Allattuiffik kingusinnerusukut ukiumik ataatsimik sivitsorneqarpoq. Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutip siunertaraa nunani pineqartuni pingasuni eqqumiitsuliortut kulturikkullu suliaqartut nunani avannarlerni killerni allani isumassarsiornissamut periarfissinnissaat, aamma ilisimasanik misilittakkanillu nunaminni kulturikkut avatangiisinut ingerlatitseqqinnissaat. 2016-imi Islandip, Savalimmiut Kalaallit Nunaatalu akornanni suleqatigiinnissamik nutaamik isumaqatigiissusiortoqassaaq.

Kiisalu 2015-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi eqqumiitsuliornermut aningaasaliissutissanik immikkoorsisoqarpoq, toqqaannartumik aningaasaliissutit imaluunniit eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut sammisumik aningaasaliissutit ilaattut. Aningaasaliissutit taakku kontoni pingaarnerni ukunani immikkoortinneqarput:

40.90.10 Copydanimut isumaqatigiissut

40.91.03 Pikkorissartitsineq

40.91.08 Kalaallisuuliornermik Ilinniarfik

40.92.11 Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik

40.94.10 NCB-mut akiliutinut utertitsinermut tapiissutit aamma nipilersuusiorneq

40.94.11 Nunatta Atuagaateqarfia

- 40.94.15 Kultureqarnermut tunngassuteqartunut isumaqatigiissutitigit
pisussaaffigalugit tapiissutit
- 40.94.18 Katuaq
- 40.94.21 Danske Spil A/S-imi kaaviiartitanit Nunatta pisassaanit tapiissutit
- 40.94.22 Danske Spil A/S-imi kaaviiartitanit Nunatta pisassai
- 40.94.26 Kanalini digitaliusuni pisinnaatitaanermut akiliutissat
- 40.95.01 Kulturimut tapiissutit allat
- 40.95.05 Nunatta Isiginnaartitsisarfia

b) Siunnersuut

Siunnersuummi pingaarnertut pineqarput eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq aamma tamatumunnga naleqqiullugu pisortat akisussaaffiisa suliassaasalu agguaannerat. Tamatumani aammattaaq pineqarpoq ingerlatsinerit suut tapiiffigineqarsinnaanersut, tapiissutillu qanoq tunniunneqartassanersut.

Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqusutaanut atuuttumut naleqqiullugu pineqarput inatsisip atuuffiinik erseqqissaanerit. Akisussaaffiit suliassallu agguaanneri pillugit malittarisassat annertuumik itisilerneqarput, tamannalu aammattaaq ingerlatat tapiiffigineqarsinnaasut pillugit malittarisassanut tunngavoq.

Ingerlatsinerit tapiiffigineqarsinnaasut pillugit malittarisassat agguagaapput sinaakkutissanut timitalinnut aamma eqqumiitsuliornermik ingerlatsinernut tamatuminngalu saqqummiinernut. Siunnersuummi pissutsit inatsisini atuuttuni immikkut taaneqanngitsut immikkut taaneqarput. Tamatumani ilaatigut pineqarput eqqumiitsulianik pisiortorneq, inissat tamanit tikkineqartartut pinnersaasersorneri aamma eqqumiitsuliornermut, pisortani pisortallu suliffeqarfiini suliaminnik saqqummersitassat atukkiussaqaarsimasunut takutitsinermut akissaateqartitsisarneq.

Nutaatut pingaaruteqartutullu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiisarnermi tunngavissat pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarpoq. Tamatumunnga ilaapput Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu tapiissutaat sallerpaatillugu sunut tapiissutaasassanersut, aammali tapiissuteqarnissamik aalajangiisuusutut tunngavissat aalajangersarneqarput tassaassasut eqqumiitsuliornermut pitsaassuseq pikkorissuserlu.

Nutaaliornertut pingaarutilittut siunnersuutip aningaasalersuineq allaffissornikkullu aqutsineq pillugit kapitaliani Naalakkersuisut periarfissinneqarput, Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiissutaannik allaffissornikkut aqutsineq tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussat ataanni suliffeqarfinnut pisortanulluunniit allanut imaluunniit siunnersuisartoqatigiinnut, ataatsimiititalianut assigisaannullu, siunertamut tassunga Naalakkersuisut pilersissinnaasaannut, isumagisassanngortitsinissamut. Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput siunertaq, suliassat, katitigaaneq sulinerlu pillugit erseqqinnerusunik aalajangersagaliornissamut, tamatumunnga ilanngullugu siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaasalu allattoqartinnissaannut tunngasut.

Aammattaq siunnersuutip imarivai naatsorsuuserineq kukkunersiuinerlu pillugit pingaarnerusutigut aalajangersakkat, tamatumunnga aammattaq ilanngullugit tapiissutit unitsineqarsinnaaneritut utertinneqarsinnaanerinullu tamannalu pillugu erseqqinnerusumik aalajangersagaliorsinnaanermut tunngasut.

Maalaaruteqartarnej pillugu aalajangersakkat kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkanit ingerlateqqinneqarput. Taamaattoq maanna aalajangersarneqarpoq siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaasalu aalajangiineri oqartussaasunut allanut maalaarutigineqarsinnaangitsut, taamaattorli aalajangiinerit inatsisitugit sinaakkutigisaat pillugit maalaartoqarsinnaasoq.

Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanisulli Naalackersuisut misileraalluni aaqquissuussinernik pilersitsisinnaanerit inatsitugit tunngavissinneqarpoq, tamatumunnga ilanngullugu misileraalluni ingerlatsinermut tapiissuteqarsinnaaneq.

Naggasiullugu erseqqissarneqarpoq Naalackersuisut tamatigoortumik kommunip inatsimmik ingerlatsineranik nakkutilliissasut, nakkutilliisutullu suliassap isumaginissaanut pisari-aqartumik paasissutissanik piunersaqarsinnaallutik.

Siunnersuutigineqarpoq siunnersuut atuutilissasoq 1. januar 2016.

2.1 Atuuffia

Inatsisip atuuffia allaaserineqarpoq, suut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinertut inatsit malillugu isigineqarnersut allaaserilugit. Tamatumunnga ilaapput eqqumiitsulioriaatsini ataasiakkaani ingerlassat. Eqqumiitsulioriaatsit § 1, imm 1-imi arlaannaalluunniit salliutinniarnagu tullerriaarneqarput. Allassimasut tamakkiisuunngillat, tamannalu erseqqissarneqarpoq imm. 2-mi aalajangersarneqarmat, eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut ilaasut eqqumiitsulioriaatsini allani ingerlatsinerit, imm. 1-imi taagorneqartunut sanillunneqarsinnaasut.

Imm. 3-8-mi eqqumiitsulioriaatsinut ataasiakkaanut suut ilaatinneqarnersut erseqqinnerusumik allaaserineqarput.

2.2 Akisussaaffiit suliassallu agguaaneri

Siunnersuummi Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu akisussaaffiisa suliassaasalu agguaanerat ersarissumik aalajangersarneqarput.

Akisussaaffiit suliassallu agguaaneri pillugit kapitali suliarineqarpoq siullermik Naalackersuisut akisussaaffii aalajangersaaffigineqarlutik, tulliullugulu Naalackersuisut pisussaaffiisa akisussaaffimmut atasut qanoq maleruarneqarnissaat aalajangersaaffigineqarluni. Assinganik tulliullugulu kommunalbestyrelsimut atatillugu aalajangersagaqarpoq.

Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq aamma kalaallit eqqumiitsuliaat nunani allani siuarsassavaat, sapinngisamillu innuttaasut annertuumik tamatigoortumillu kalaallit eqqumiitsuliaannut nunanillu allanit eqqumiitsuliornikkut ingerlatanut periarfissaqarnissaat qularnaassallugu.

Kommunalbestyrelsit kommunini eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq siuarsassavaat sapinngisamillu innuttaasut annertuumik tamatigoortumillu kalaallit eqqumiitsuliaannut nunanillu allanit eqqumiitsuliornikkut ingerlatanut periarfissaqarnissaat qularnaassallugu.

Naalakkersuisut akisussaaffiat taamaalilluni Kalaallit Nunaannut tamarmut atuuppoq, kommunalbestyrelsilli akisussaaffiat kommuniinnarnut atuulluni. Naalakkersuisut akisussaaffiannuttaaq ilaavoq kalaallit eqqumiitsuliaasa nunani allani siuarsarnissaat. Tassunga atatillugu pisariaqarsimavoq ersarissassallugu, kalaallit eqqumiitsuliaat aamma eqqumiitsuliorortoq kalaaleq qanoq paasineqassanersut.

Pisussaaffiit qanoq maleruarneqarnissaannik aalajangersakkanut atatillugu, Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumalu saqqummiunneranut tapiinissamut pisussaaffeqarput, kommunalbestyrelsillu taamatut pisussaaffeqaratik. Taamaattoq kommunalbestyrelsit aningaasatigut tapiissuteqarnissamut aamma eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik saqqummiinermillu allatut kaammattuinnissaminut periarfissinneqarput.

Kommunalbestyrelsit pisussaaffigaat init sinaakktissallu tigussaasut allat naapertuuttut pisarsiarinissaat peqataaffigissallugu aamma init sinaakktissallu tigussaasut allat atugasannngortissallugit. Naalakkersuisut taama pisussaaffeqanngillat, kisiannili tamatumunnga peqataasinnaallutik. Aammattaaq Naalakkersuisut suliamut atatillugu siunnersuinermik neqeroorsinnaapput, aamma ilinniarnert, ingerlaqqilluni ilinniarnert ilinniagaqaqqinnerillu neqeroorutigisinnaallugit.

2.3 Ingerlatsineq tapiiffigineqarsinnaasoq aamma tapeeriaatsit

Sinaakktissanut tigussaasunut tunngatillugu Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsit tamakku sanaartornerinut, nutarternerinut ingerlannerinullu tapiissuteqarsinnaapput, tamatumunnga ilanngullugit init saqqummertsiviit, filmertarfiit, isiginnaartitsisarfiit, init sungiusarfiit aamma ataatsimiittarfiit katersortarfiillu.

Nutaatut siunnersuummut ilanngunneqarpoq Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsit kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortorsinnaasut, takussutissatut katersugaateqalernissaq siunertaralugu aamma inissaq tamanit tikinneqartoq pinnersarumallugu.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi periarfissaqalerput inissap tamanit tikinneqartartup pinnersarnissaa siunertaralugu kalaallit eqqumiitsuliaannik suliaqartitsisinissamut.

Siunnersuut naapertorlugu Naalakkersuisut pisinnaatitaaffilerneqassapput takussutissatut ka-laallit eqqumiitsuliaannik katersugaatit pilersinneri, pinneraaneq aamma eqqumiitsuliat suli-akkiissutit pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut, tamatumunnga ilanngullugit takussutissatut eqqumiitsulianik katersat pilersinnerisa pisiortorerullu pisussaaffiit allat suut nassatarisinaaneraat, soorlu aserfallatsaaliineq, piginnittuunermut tunngasut il.il.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut eqqumiitsuliortut suliaat pisortanut suliffeqarfinnullu saqqummersitassatut atukkiunneqarsimatillugit taakkununnga akissarsiaqartitsinissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

2.4 Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit tapiinissamut tunngaviit

Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit tapiissutaat sallerpaatillugu nuna tamakkerlugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit aamma inuussutissarsiutigalugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit atorneqassapput. Kommunalbestyrelsit eqqumi-itsuliornermik ingerlatsinermit tapiissutaat sallerpaatillugu najukkami eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit atorneqassapput. Taamatut agguassineq peqqussummit atuuttumit ingerla-teqqitaavoq.

Taamaattoq nutaatut erseqqissarneqarpoq eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit tapiissutit tunniunneqartassasut eqqumiitsuliornikkut pitsaassutsip piginnaaneqassutsillu nalilernerat tunngavigalugu. Tunngavik tamanna ilanngunneqarpoq erseqqissarumallugu tapiissutit tunni-unneqartassasut, eqqumiitsuliatut suliap nalilernera tunngavigalugu. Eqqumiitsuliatut suliaq nalilissappat pisariaqarpoq qinnuteqaatit suliarineranni aamma tapiinissamik aalajangiinermi naammattumik eqqumiitsuliornikkut suliarnik piginnaaneqarnissaq.

Tunngaviit qulaani pineqartut saniatigut, Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsine-
rmit tapiinermi, sapinngisamik annertunerpaamik ilaatissavaat eqqumiitsuliornikut sule-
riaatsit saqqummeeriaatsillu amerlanerpaat § 1-imi eqqumiitsulioriaatsit taagorneqartut iluan-
niittut, eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq eqqumiitsulioriaatsinik arlalinnik akimuisoq,
eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq meeqqanik inuusuttunillu peqataatitsisoq imaluunniit
meeqqanut inuusuttunullu saaffiginnittoq aamma nunami tamarmi eqqumiitsuliornermik in-
gerlatsineq sumiiffinnut assiginngitsunut siammaassisoq, tak. siunnersuummi § 13, imm. 2.

Tunngaviit pineqartut tunuliaqutaat Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsiner-
mik siuarsaanissamut aamma innuttaasut nunami tamarmi eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit
periarfissaqartinnissaannik pisussaaffeqarnerannut sanilliunneqassaaq. Kommunalbestyrelsit
taamatut pisussaaffeqanngillat, tassami kommunalbestyrelsit pisussaaffia taamaallaat kom-
munimi eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup siuarsarnissaanut aamma innuttaasut anner-
tuumik tamatigoortumillu eqqumiitsuliornikkut ingerlatanut periarfissaqarnissaannik qu-
larnaarinissamut tunngapput.

2.5 Aningaasalersuineq allaffissornikkullu aqutsineq

Siunnersuummi § 14-imi aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermt tamatumalu saqqummiunneranut tapiissutaat aningaasanut inatsimmi tamatumunnga aningaasaliissutitut aalajangersarneqartut iluanni pisassasut. Tamatumuuna erseqqisarneqarpoq pisussaaffiit inatsimmi aalajangerneqartut, qaqugukkulluunniit aningaasanut inatsisikkut aningaasaliissutit iluanni piviusunngortinneqassasut.

Aammattaaq siunnersuutip Naalakkersuisut periarfissippai eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermt tamatumalu saqqummiunneranut Naalakkersuisut tapiissutaannik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussat ataanni oqartussaaffinnut suliffeqarfinnullu allanut allaffissornikkut aqutsinermi suliassat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumaginissaannut siunnersuiartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannillu pilersitsisinissamut. Naalakkersuisut siunnersuut naapertorlugu siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaasalu siunertaat, suliassat, katitigaanerat, suliassaqarfii aammalu allattoqarfittut suliassat pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput. Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermt kattuffii qanimut suleqatigalugit allaffissornikkut aqqissuussisinnaapput, taamaalillunilu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermt tapiissutit allaffissornikkut aqutarinerat Kultureqarnermt Naalakkersuisoqarfiup avataanut inissinneqarsinnaalluni. Allaffissornikkut aqutsinerup siumoortumik allanut suliassanngortereernissaa siunertamut naapertuuttutut isigineqanngilaq, ilusiliussassatut siunnersuut siunissami pisariaqartinneqartarumaartunut nikerartunut naleqqiullugu eqaannerusutut isigineqarmat.

Aammattaaq § 17-imi ilanngunneqarpoq, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat siunnersuisartoqatigiinnut, ataatsimiititalianut assigisaannullu § 16-imi taaneqartunut atuutissasut, taakku Inatsisartut inatsisaat malittarisassallu taanna malillugu atuutinneqalersut naapertorlugit aalajangiisinnaatitaalersinneqarpata. Taamaaliortoqarpoq allaffissornikkut aqutsinerup allanut nuunneratigut qinnuteqartut inatsisitigut inissisimanerisa ajornerulinnginnissaat qularnaarumallugu.

2.6 Naatsorsuutit kukkunersuinerlu

Siunnersuummi § 18, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermt saqqummiinermulluunniit taperneqartut, tapit siunertamut aningaasaliiffiqineqartumut atorneqarsimanerat ilumoornerarlugu nalunaarutigissagaat, tamannalu pillugu qinnuigineqarunik uppersaasiissallutik. Imaappoq aallaavittut naatsorsuutiniq suliaqarnissaq kukkunersuonissarlunniit piumasaqaataanngillat, kisianni siunnersuummi § 18, imm. 2 naapertorlugu Naalakkersuisut tamanna pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Aammattaaq siunnersuummi § 19-imi aalajangersarneqarput tapiissuteqarnissamik ilimasarisimanerit tunuartinneqarsinnaanermt tapiissutillu utertinneqarsinnaanermt pillugit malittarisassat, tamannalu pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiornissamut pisinnaatinneqarlutik.

2.7 Maalaaruteqarneq

Siunnersuummi § 20, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut Kommunalbestyrelsillu aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaasumut allamut maalaarutigineqarsinnaangitsut. Tamanna kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisasaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassanik maannamut atuuttunik ingerlatitseqqiineruvoq.

Nutaatut, siunnersuummi § 20, imm. 2-mi naggammi siullermi aalajangersarneqarpoq, siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaasalu § 16-imi taaneqartut aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaasumut allamut maalaarutigineqarsinnaangitsut. Tamatumunnga tunngaviuvoq, aalajangiinerit ataatsimiititaliani, siunnersuisartoqatigiinni assigisaannilu pisassamata, taakku suliamut atatillugu immikkut piginnaaneri aamma qinnuteqaatinik tamanik naliineri tullerriaarnerilu tunngavigalugit.

Aalajangiinerit inatsisitigut sinaakkutaannut atatillugu maalaarutit, siunnersuummi § 20, imm. 2, naggat kingulleq naapertorlugu, Naalakkersuisunut saqqummiunneqarsinnaapput, aalajangiinerup ullulerneraniit sapaatip-akunneri sisamat qaangiutsinnagit. Inatsisitigut sinaakkutinut ilaatigut ilaapput, tapiinermut malittarisassatigut tunngaviit aamma qinnuteqaatit suliarinisaannut tunngavissatut aalajangersakkat.

2.8 Misileraalluni aaqqissuussinerit

Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisasaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaannisut siunnersuummi § 21-mi Naalakkersuisut misileraalluni aaqqissuussinernik pileritsinissamut pisinnaatinnearput, tamatumunnga ilanngullugu misileraalluni ingerlatsinermut tapiissuteqartarneq.

2.9 Nakkutilliineq

Siunnersuummi § 22-mi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut kommunalbestyrelsit inatsimik ingerlatsinerat tamatigoortumik nakkutigissagaat aamma paasissutissanik inatsit naapertorlugu suliaassamik suliaqarnissaannut pisariaqartutut isigineqartunik kommunalbestyrelsit piumaffigisinnaagaat.

2.10 Atuuttuulerneru

Siunnersuutaavoq inatsisissatut siunnersuut atuutilissasoq 1. januar 2016.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut pisortanut allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kinguneqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq. Pisussaaffiit siunnersuummi siunnersuutigineqartut annermik tassaassapput kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanniit ingerlateqqitat, allatigullu tassaassallutik ulluinnarni periusioreersut inatsisinnngortinneri.

Aammattaaq pineqarput aalajangersakkat periarfissanik innersuussisut, pisortanik pisussaaffi-liinatik. Taamaalilluni tamanna kalaallit eqqumiitsuliaannik, eqqumiitsulianik suliaqartitsine-rmut aamma takutitsinermut akiliummut tunngatillugit aalajangersakkani atuuppoq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffiussornikkullu kingunerisassai

Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffiussornikkullu kinguneqartussatut ilimagineqanngilaq.

Siunnersuut aningaasaqarnikkut malittaasunik kinguneqarsinnaavoq, eqqumiitsulianik tu-nisaqarnikkut isertitaneersunik.

Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup siuarsarneqarnera aamma Kalaallit Nunaata niuernikkut nittarsaanneranut atorneqarsinnaavoq, tassuunakkullu inuussutissarsiortunut isertitaqarneru-nermik pilersitsilluni, ilaatigut takornariaqartitsinerup iluani aamma kalaallit eqqumiitsuliaan-nik tunisaqarnikkut.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisassai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamullu kinguneqartussatut ilimagineqanngilaq. Siun-nersuut inuit peqqissusaannut pitsaasumik kinguneqartussatut ilimagineqarpoq, eqqumi-itsuliornermik ingerlatsinermut atatillugu neqeroorutit innuttaasut atoraangatigut. Ulluinna-risatta eqqumiitsuliornikkut assilialiarinera nuannersumik nuanninngitsumilluunniit saqqum-merinneqaraluarpat, eqqumiitsuliorneq inuiaqatigiinni pingaartitavut pillugit oqallinnermik pilersitsisinnaavoq, tassuunakkullu inuit peqqissusaannut pitsaasumik sunniuteqarsinnaalluni, tassami eqqumiitsuliorneq paquminartut pillugit oqallinnermik tassuunakkut pilersitseqataa-sinnaavoq. Taamaalilluni eqqumiitsuliorneq inuiaqatigiinni pissutsit pillugit oqallinnermik pilersitseqataasinnaavoq, tassuunakkullu kinaassutsimik misiginermik inuillu ataasiakkaat imminnut paasinerannik pilersitseqataalluni.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Innuttaasut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup ersarinnerusunik sinaakkuserneqarnera misigissavaat, ingerlanneqartoq innuttaasunut saaffiginnittuuppat imaluunniit innuttaasut peqatigalugit ingerlanneqarpat. Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu innuttaasunut kommunal-bestyrelsillu kommuniminni tamarmi eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermi tamatigoortunik neqooruteqarnissamut pisussaaffeqarneri ataatsimut isigalugu peqqussummit atuuttumit inger-lateqqitaapput.

Eqqumiitsuliornermik misigissavaat, eqqumiitsuliornermut ersarinnerusunik sinaakku-tissaqartoqalersoq, tamatumunnga ilanngullugit Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu pisussaaffigisaat. Taamatuttaaq ersarississaaq tapiissuteqarnermi tunngaviit suut atorneqartar-nersut.

Saniatigut aalajangersakkanik ilanngussisoqarpoq, Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu kalaallit eqqumiitsuliaannik takussutissanik katersugaateqalernissaq inillu tamanit tikinneqartartut pinnersarnissaat siunertaralugit pisiortornissamut periarfissaqalersillugit, aamma inissat tamanit tikinneqartartut pinnersarnissaannut kalaallinik eqqumiitsuliortunik suliaqartitsinnaapput, kiisalu takutitsitsimanermut akiliuteqarsinnaallutik, Naalakkersuisut tamanna pillugu aalajangersagaq pisinnaatitsissut atorsimappassuk.

7. Kingunerisassat pingaarutillit allat

Siunnersuut ilimagineqanngilaq allanik pingaarutilinnik kinguneqartussatut.

8. Pisortanut kattuffinnullu tusarniaanerit

Inatsisissatut siunnersuut tusarniaassutigineqarpoq 20. maj 2015-imiit 24. juni 2015-imut.

Siunnersuut ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia	Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik aamma Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik
Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik
Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik	Ilaqtariinnermut Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik	Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik
KANUKOKA	Qaasuitsup Kommunia
Qeqqata Kommunia	Kommuneqarfik Sermersooq
Kommune Kujalleq	EPI
Sulisitsisut/Grønlands Erhverv	Nusuka
SIK	KANUNUPE
IMAK	Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat
Atorfillit Kattuffiat	ASG
Katuaq	Taseralik
Sermermiut	NAPA
Erinarsoqatigiit Kattuffiat	Qeqqata Erinarsoqatigiivi
Film.gl	Kimik
Kalaallit Atuakkiortut	Kalaallit Nunaanni Nipilersortartut Kattuffiat
Nunatta Isiginnaartitsisarfia	Ilisimatusarfik
Visit Greenland	Meeqqat Inuusuttullu Oqaloqatiginnittarfiat
Nanu Børn	Bedre Børneliv
Eqqumiitsuliornermiki Ilinniarfik	

Tusarniaanermi akissutsit katillugit 19-it tiguneqarput, taakkunanngalu uku oqaaseqaateqanngillat: ASG, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niunernermullu Naalakkersuisoqarfik, Sulisitsisut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfik, SILA, Kommune Kujalleq, Inuit Pisinnaatitaaffiitut Instituti aamma Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

Tusarniaaffigisat uku oqaaseqaateqarput: Nunatta Isiginnaartitsisarfia, EPI, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Atuakkiortut, IMAK, KANUKOKA, NUKAKA, Kommuneqarfik Sermersooq, Taseralik aamma KIMIK.

Nunatta Isiginnaartitsisarfia

Nunatta Isiginnaartitsisarfianit akissummi siunnersuutigineqarpoq §§ 6-11, §§ 15-16 aamma § 22, imm. 2-mi –”sinnaavoq” taarserneqassasoq ”-saaq”-mik.

Aammattaaq Nunatta Isiginnaartitsisarfia taarsiivigineqartarnissamik aqqissuussineq siunnersuutigaat, isiginnaartitsiffiusut isiginnaartitsinermit pisinermi aningaasartuutimik 50 %-ia angullugu taarsiivigineqarsinnaanngorlugit. Siunnersuummut tunuliaqutaavoq Nunatta Isiginnaartitsisarfia misigisarmagu suliap pitaassusia, qanoq maannamut naapertuutsiginera isiginnaartitsisartullu pikkorissusiat kommunimit siumoortumik nalilereerseqartartut. Misilitakkat naapertorlugit kommunit isiginnaagassianik pisinissaminnut tunuarsimaarnerannik kinguneqarsinnaavoq.

Kultureqarnermut, Naalakkersuisoqarfiup tassunga tunngatillugu oqaatigissavaa, siunnersuutikkut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit amerlanerusunik aningaasaliisoqanngimmat. Naalakkersuisut kommunalbestyrelsilluunniit aalajangersakkat taaneqartut malillugit tapiinissaannut erseqqissumik naliliineq apequtaassaaq.

EPI

EPI aamma EPI-mut ilaasortaasut siunnersuut nuannaarutigaat. Aamma EPI-p apequtigaa inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik kalaallit eqqumiitsuliornerat eqqumiitsuliornermillu ingerlatsinerat pineqarnerseq, eqqumiitsuliorneq nunanit allaneersaq pineqarani.

Tamatuma saniatigut EPI isumaqarpoq pingaartuusoq Eqqumiitsuliornermut Siunnersuisartoqatigiiviniq pilersitsisoqarnissaa, eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfimmut ”oqartussaasussamik”.

Aammattaaq EPI-p eqqaavaa, pingaartutut isigineqarmat eqqumiitsuliornermik ilisimasalinnik naliliisartussanik/ataatsimiititaliamik pilersitsinissaq, taassumalu pisinnaatitaaffissai aalajangersartariaqartut taamatullu suliniut tamanna aningaasaliiffigineqassanersaq.

EPI-p immikkuualunnerusunut politikikkut akuliutinnginnissamik tunngaviup pingaarutaa erseqqissarpaa.

EPI-p paasiuminaatsippaa ingerlatsineq siunnersuisartoqatigiinnut, ataatsimiititalianut assigisaannulluunniit inissereerneqanngimmat isumaqarlutillu suliassanik suliaqarneq pitsaanerulertariaqartoq ersarinnerulersinneqarlunilu.

Ilutigisaanik qularnaarneqassaaq, siunnersuummi § 20, imm. 2, naggat siulleq pissutigalugu Kalaallit Nunaata nunat tamat akornanni pisussaaffiisa aamma piginnittussaataasut pisinnaatitaaffiisa sanngiillisinneqannginnissaat.

EPI-p inassutigaa, 2016-imiilli misileraalluni aaqqissuussinerit suliniutigineqalissasut.

§ 1, imm. 6-imut naleqqiullugu eqqaaneqarpoq, isiginnaartitsissusiat (manuskriptit) filmiliornermilu najoqqutassiat atuakkiornermut tunngasunut ilaasariaqartut.

§ 1, imm. 7-imut naleqqiullugu eqqaaneqarpoq nipilersugassiat (nipilersugassanik pilersitsineq) nipilersornermut tunngasunut ilaasariaqartut.

§ 2, imm. 3-imi kissaatigineqarpoq, eqqumiitsuliortunut nassuiaatigitinneqassasoq ”eqqumiitsuliornermik pilersitsisut ingerlatsisullu”, Kalaallit Nunaanni taasisinnaatitaasut.

§ 3, imm. 1-imut naleqqiullugu kissaatigineqarpoq aalajangersagaq nalinginnaasumik eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerimut imaluunniit ”taamaallaat kalaallit eqqumiitsuliaannut” atuutissasoq.

Tassunga tunngatillugu EPI-miit paasiumaneqarpoq tamanna, misileraalluni aaqqissuussinerit naleqqiullugu Naalakkersuisut inatsimmik maleruaasussaataanerannut, qanoq ataqatigiitsiginersoq.

EPI-p eqqaavaa inatsisissatut siunnersuummi § 3, imm. 2-mut naleqqiullugu pingaartuusoq nutaaliornissamut aningaasassaqaqtitsinissaq.

Akissuteqaateqarfigeqquneqarpoq innuttaasut eqqumiitsulianut Issittumeersunut, Nunanit Avannarlerneersunut nunarsuullu immikkoortuinit allaneersunut periarfissaqaartinneqassanersut.

Tamakku saniatigut akissuteqaateqarfigeqquneqarpoq inatsisissatut siunnersuummi §§ 5, 14 aamma 21 aningaasaliissutinik nutaanik nassataqassanersut. EPI-p siunnersuutigaa §§ 6 aamma 7-imi aalajangersakkani ”-sinnaavoq” taarserneqassasoq ”-saaq”-mik.

Aamma eqqaaneqarpoq § 8, imm. 2-mi qularnaveeqqusiineq naammaginangitsoq, tamatumalu eqqumiitsuliortup nikeriarsinnaanera akornusissagaa – eqqumiitsuliortoq nammineq akileeqaartassappat.

§ 9, imm. 1-imut naleqqiullugu erseqqissaqquneqarpoq ”takussutissatut katersugaatit” qanor-piaq paasineqassanersut.

EPI-p § 11 innersuuppaa oqaatigalugulu, piginnittussaataasunut ingerlatsisunullu akissarsiaqartitsinissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqartariaqartoq, eqqumiitsulianut tamanut internet-ikkoortumik Kalaallit Nunaanni Tele Greenland aqutigalugu siamaanneqartunut tunngatillugu.

Erseqqissaqquneqarpoq § 12-imi pineqartoq najukkami eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq qanoq paasineqassanersoq. Saniatigut erseqqissaqquneqarpoq, qaqugukkut najukkami qaqugukkullu nuna tamakkerlugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq pineqartassanersoq.

§ 13, imm. 1-imut naleqqiullugu, EPI-p kissaatigaa eqqumiitsuliornikkut pitsaassuseq piginnaaneqassuserlu suut tunngavigalugit nalilerneqartassanersut.

EPI-p oqaatigaa, § 16-imi allaqqasariaqartoq, Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliornikkut siunnersuisartoqatigiinnik pilersitsissasut, Sorlaap Naalakkersuisut sinnerlugit aningaasanik agguaassisarneranut assingusumik.

Aammattaq apeqqutigineqarpoq § 20, imm. 2-mi aalajangersagaq, nunat tamat akornanni isumaqatigiissutinut Kalaallit Nunaata/Danmarkip akuerisaannut naapertuunnersoq.

Inatsisissatut siunnersuutip nalinginnaasumik kalaallit eqqumiitsuliaannut kulturikkullu ingerlatsinerannut, nunani allani eqqumiitsuliat pinnagit, atuunnersoq apeqqut akineqarsinnaavoq, inatsisissatut siunnersuutip Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq nunanilu allani kalaallit eqqumiitsuliaannut tunngasut malittarisassiuukkai. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut innuttaasut kalaallit eqqumiitsuliaannut eqqumiitsuliornikkullu ingerlatsinernut nunanit allaneersunut sapinngisamik periarfissaqartissavaat, tak. siunnersuummi § 2 aamma § 4, tassani aamma kommunalbestyrelsi assingusumik pisinnaatitaaffeqarmat.

Eqqumiitsuliornikkut siunnersuisartoqatigiinnik pilersitsinissamik kissaateqarnermut naleqqiullugu eqqaaneqassaaq, tamanna imm. ”2.4 Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiinissamut tunngaviit” ataani allaaserineqarmat Naalakkersuisut siunnersuummi § 16 naapertorlugu siunnersuisoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannilluunniit pilersitsisinaasut – eqqumiitsuliortut kattuffii qanimut oqaloqatigalugit.

Naalakkersuisut siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannillu pilersitsisinaanermut pisinnaatitsissut atorunikku, siunnersuisartoqatigiit/ataatsimiititaliap siunertaa, suliassai, katitigaanerat sunniuteqarfissaallu pillugit malittarisassaliorsinnaapput, tak. siunnersuummi § 16, imm. 2.

Politikikkut akuliutinnginnissamik tunngaviup maleruarneqarnissaanik kaammattuut tusaatis-satut tiguneqarpoq.

EPI-p eqqaavaa, paasiuminaatsillugu ingerlatsineq siumoortumik siunnersuisartoqatigiinnut, ataatsimiititalianut assigisaannullu inissereerneqanngimmat. Imm. ”2.4 Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiinissamut tunngaviit” ataani allaaserineqartutut, siunnersuummi § 16 naapertorlugu Naalakkersuisut eqqumiitsuliortut kattuffii qanimut oqaloqatigalugit siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannilluunniit pilersitsisinnaapput.

EPI-p suliat suliarineqartarnerisa pitsanngorsarnissaannik kissaataa tusaatissatut tiguneqarpoq.

Siunnersuummi § 20, imm. 2, naggat siulleg pissutigalugu, Kalaallit Nunaata nunat tamat akornanni pisussaaffiisa sanngiillisinneqannginnissaasa qularnaarnissaannik EPI-p kissaataanut atatillugu, oqaatigineqassaaq, Naalakkersuisut siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannilluunniit pilersitsippata inuit suliamik ilisimasallit eqqumiitsuliornermillu ingerlatsinermik immikkut paasisimasallit inuttaassammata. Taakkua aalajangiussaat oqartussaaffimmut allamut maalaarutigineqarsinnaassanngillat, inatsisitigut sinaakkutit, assersuutigalugu nunat tamat akornanni pissutsinut tunngasut pineqanngippata.

Kultureqarnermut Naalakkersuisoqarfiup 2016-imi misileraalluni aaqqissuussinerit sulinitigineqarnissaannik EPI-p inassuteqaataa tusaatissatut tiguua.

§ 1, imm. 6 pillugu EPI-p oqaaseqaataanut tunngatillugu, oqaatigineqassaaq ”atuakkiornep” nassuiaataa tamakkiisuunngimmat, aalajangersakkamilu immikkoortut pineqartut taamaallaat atuakkiornep paasineqarnissaanut assersuutaammata.

Taamatuttaaq § 1, imm. 7-imi ”nipilersornerup” nassuiaataa imartuvoq, aamma ”aaqqissuussamik nipikkut pilersitat” tassaatinneqarmata nipilersukkat suulluunniit malugissutsitigut paasineqartartut, tamatumunnga ilanngullugu nipilersukkanik pilersitsineq.

EPI-p eqqumiitsuliortunik ”eqqumiitsuliornermik pilersitsisunik ingerlatsisunillu”, Kalaallit Nunaannilu taasisinnaatitaasunik nassuiaateqartitsinissamik kissaataanut tunngatillugu oqaatigineqassaaq eqqumiitsuliortut eqqumiitsuliornermik pilersitsillutillu ingerlatsisuummata. Taamaattoq eqqumiitsuliortoqartarpoq ukiuni arlalinni ”pilersitsinermik” ”ingerlatsinermillu” aallussaqaanngikkaluarlutik, suli eqqumiitsuliortuusunik.

Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnissamik piumasagaat sumi najugaqarnermut attuumavoq, inuup Kalaallit Nunaanni taasisinnaatitaaneranut attuumanani.

Siunnersuummi § 3, imm. 1-imi ”Eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq” § 1-imi atuuffiup nassuarneranut atatillugu paasineqassaaq.

§ 21-mi aalajangersagaq (misileraalluni aaqqissuussinerit) inatsimmik sanioqqussisinnannermik aalajangersagaavoq.

EPI-p suliniutinut § 3, imm. 2-mi taaneqartunut atatillugu aningaasanik nassataqartitsisoqarnissaanik kaammattuutaanut atatillugu, Naalakkersuisut init naapertuuttut nassaarinieranni, siunnersorteqarnermut il.il. ikiuussinnaapput, aningaasartuutaarujussuanngikkaluartumik.

§ 4-mi "Nunat allat" tassaapput nunarsuatsinni nunat suulluunniit.

§§ 5, 14 aamma 21-mi suliniutinut tunngatillugu nutaanik aningaasaliisoqassaneramik apeqqummut oqaatigineqassaaq, aalajangersakkat pineqartut peqqussummit atuuttumit ingerlatseqqitaasut. Inatsisissatut siunnersuutikkut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut amerlanernik aningaasaliisoqanngilaq.

§§ 6 aamma 7-imi aalajangersakkat "-sinnaavoq"-miit "-saaq"-mut allannguinnissamut kissaateqarnermut atatillugu oqaatigineqassaaq, pisussaaffiit siunnersuummi siunnersuutigineqartut peqqussummit atuuttumiit ingerlateqqitaasut. Taamaalilluni siunnersuut immikkut aningaasaliiffigineqanngilaq, eqqortutullu isigineqarpoq aalajangersakkat "-sinnaavoq"-mik oqaasertaqartinneqarnissaat.

Aammattaaq Naalakkersuisut periarfissaqarput tapiissutaasimasunik taarsiinnissamut malittarisassanillu aalajangersaanissamut pisinnaatitsissummik peqarlutik, tamannali pisussaaffiginagu. Taama pisoqartillugu Naalakkersuisut pisuni ataasiakkaani naliliisassapput, tamatumani malittarisassanik aalajangersaanissaq pisariaqarnersoq takujumallugu.

§ 8, imm. 2-mi aalajangersakkami eqqarsaatigineqarput eqqumiitsuliortut piffissami sivisunerusumi suliniummik ingerlatsisut, taamaammallu tapiiffigineqarnissap akuerineqarsimaneranik tapiissuteqartartunut allanut uppernarsaanissamik pisariaqartitsisinnaasut, assersuutigalugu aningaasaliisoqarnissaata qularnaarneqarsimanissaa pi-umasaqaatigineqartillugu. Tamanna pillugu § 8, imm. 2 pillugu oqaaseqaatit innersuunneqarput.

EPI-p "takussutissatut katersugaatit" erseqqissarneqarnissaanik kissaataa, piviusunngortinneqareerpoq, aalajangersakkamut oqaaseqaatini nassuiaatikkut. Tamatumani pineqarsinnaapput eqqumiitsuliat ataasiakkaat, eqqumiitsulioriaatsit aalajangersimasut il.il.

§ 11-mi aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai eqqumiitsuliortut suliaannik takutitsinermi akissaateqartitsisarnissaq pillugu aalajangersaanissamut. Assersuutit taaneqartut KODA-mik GRAMEX-imillu isumaqatigiissutineereerput.

"Najukkami eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq" tassaavoq sumiiffinni ataasiakkaani avatangiiserisani ingerlataqarneq. Eqqumiitsuliortoq sumiiffinnit ataasiakkaaneersutut isigineqassaaq, taassuma ingerlassai annermik najukkamini avatangiiserisaani pisarpata, nunali tamakkerlugu eqqumiitsuliortup ingerlassai nunami tamarmi imaluunniit illoqarfinni/kommunini arlalinni pisarlutik.

Naalakkersuisut tapiissutaat "sallerpaatillugu" nuna tamakkerlugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiissutaasarput, tamatumalu aammattaaq Naalakkersuisut periarfissaqartippaat najukkami eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiissuteqarnissamut. Tamannattaaq kommunalbestyrelsinut atuuppoq.

Eqqumiitsuliornikkut pitsaassutsip piginnaaneqassutsillu suut tunngavigalugit nalilerneqartassanerannik EPI-p apeqqutaanut tunngatillugu, oqaatigineqassaaq § 13-imi aalajangersagaq ataatsimut isiginiarneqassammat, taamaalillunilu Naalakkersuisut imaluunniit kommunalbestyrelsit toqqarsinnaallugu eqqumiitsuliortut ilaat allanit salliutillugit tapiifigiumallugit, annermik eqqumiitsulioriaatsip ataatsip iluani qinnuteqartut arlaqartillugit. Aalajangersakkap inuussutissarsiutiginaq eqqumiitsuliortut piginnaasaqartullu allat periarfissaannit mattutissanngilai. Akerlianik inatsisissatut siunnersuut aqutugalugu maanna periarfissaalissaaq immikkut tunngaveqarluni qinnuteqartut ilaannik allaniit salliutitsinissaaq, aningaasaliissutissat killeqartillugit.

Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliornikkut siunnersuisartoqatigiinnik pilersitsinissamik kissaateqarnermut tunngatillugu imm. "2.4 Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiinisamut tunngavinni" allaaserineqarpoq, Naalakkersuisut § 16 tunngavigalugu siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannilluunniit pilersitsinissaaq – eqqumiitsuliortut kattuffii qanimut oqaloqatigalugit.

§ 20, imm. 2-mi aalajangersakkat nunat tamat akornanni isumaqatigiisutinut Kalaallit Nunaata Danmarkillu akuerisaannut naapertuunnerannut tunngatillugu, taakkua nassatarinngilaat eqqumiitsuliortut pisinnaatitaaffiisa ajornerulernerat.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq inuit suliamik ilisimasallit aalajangiussaqt Naalakkersuisunut maalaarutigineqarsinnaanngitsut, taakku suliamik ilisimasalittut eqqumiitsuliorneq pillugu ilisimasaqanngimmata. Taamaattoq aalajangersakkami erseqqisarneqarpoq, aalajangiinerit kukkusumik inatsisitigut sinaakkutillit Naalakkersuisunut maalaarutigineqarsinnaasut.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup ataatsimut isigalugu pineqartut erseqqinnerusumik sinaakkusiisumik inatsiseqalernissaat iluarisimaarjaa.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup eqqaavaa, inatsisissatut siunnersuuttip siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannillu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiissutit ingerlatsinikkut suliaassartaannik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumaginnissinnaasunik pilersitsinissaaq periarfissikkaa.

Sinaakkutissatut aningaasaliissutit saniatigut aningaasaliisoqarnissaa pisariaqalissappat, Naalakkersuisoqarfiup akuutinneqarnissani qilanaarivaa.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaa tunngaviatigut inatsisissatut siunnersuutip allannngortinnissaanik pisariaqalersitsinngilaq, Naalakkersuisullu siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannillu pilersitsinissamut pisinnaatitsissut atussagaluarpasuk, tusarniaaffissat naapertuuttut, tamatumani Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik ilaatillugu, peqataatinneqarumaarput.

KIMIK

KIMIK-p tusarniaanermut akissummini eqqaavaa, eqqumiitsuliornermik pilersitsillutillu ingerlatsisut ukiuni arlalinni eqqumiitsuliorneq pillugu inatsiseqalernissaa sulissutigisimagaat – Kultureqarnermut Siunnersuisartoqatigiit, 2009-mi atorunnaarsinneqartut aamma EPI aqputigalugit. Taamaammat nuannaarutissaavoq Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermut kissaataat maanna piviusunngortinnialermassuk.

KIMIK § 2-mut tunngatillugu oqarpoq, naammagisimaarneqartoq Kalaallit Nunaanni avataanilu eqqumiitsuliorneq nalinginnaasumik siuarsarneqarmat, aamma sapinngisamik annertunerpaamik innuttaasut annertuumik tamatigoortumillu neqeroorfigineqassammata. § 3-mi nr. 3 aamma 4 nutaaliernerupput pitsaasut, eqqumiitsulioriaatsinut tamanut siaruaattariaqartut.

KIMIK naapertorlugu § 6-imi aamma 7-imi aalajangersakkat KIMIK-p sullivimmik nutarteralunilu ingerlatsinissamut periarfissai annertusisissavaat.

§ 8-10-mi aalajangersakkat naammagisimaarneqarput. KIMIK isumaqarpoq ”tullerriarinnissamut piumasaqaatit” isumaat qanorlu tullerriarinnissamut piumasaqaatit pillugit aalajangersaasinnaanermut pisinnaatitsissutip kinguneqarsinnaaneri ersernerluttut. Qularnaveeqqusiineq ajunngilaq, kisianni qularnaveeqqusiinerup sunniutai tamakkiisut aatsaat anguneqarsinnaapput ukioq aningaasaliiffiusoq qaangerlugu qularnaveeqqusiisoqarsinnaappat. Qulliunerusumik akisussaaffik Nunatta Katersugaasivianiittariaqarpoq Nunatta Eqqumiitsulianik Katersugaasiveqalernissaata tungaanut.

KIMIK saqqummersitsinermik angalaartitamik piviusunngortitsinikuuvoq, tassanilu eqqumiitsuliornermut saqqummersitsinermut akissaateqartillugit. § 11 isumassarsiatsialaavoq, allaffissornikkulli suliassaangaatsiarluni.

KIMIK neriuppoq, Naalakkersuisut § 16-imi siunnersuisartoqatigiinnik assigisaannilluunni pilersitsinissamut periarfissaq atorluarumaaraat, qinnuteqartut Naalakkersuisullu akornanni politikikkut akuliutinnginnissamik tunngavik annertunerusumik atorluarneqaqqullugu – tapiissutit pillugit aalajangiisoqassatillugu.

KIMIK § 18-imi naatsorsuuserinnissamik piumasaqaatip oqilisinneqarneranik naammagisimaarinnippoq. Kisianni ersernerluppoq uppersaasiinnissamik piumasaataajunnartoq qanoq kinguneqassanersoq. Naalakkersuisut kaammattorneqarput pineqartoq pillugu malittarisassalioqqullugit.

Aammattaaq KIMIK eqqaasaqarpoq, eqqarsaatigineqarsinnaasoq eqqumiitsuliortutut pilersitsisut ingerlatsisullu aallaavigineqarnissaat, soorlu aningaasanut inatsimmi ukiorpassuarni taamaaliortoqartarsimasoq, aperalunilu qinnuteqaatip eqqumiitsuliornikkut piitsaassuseq piginnaasaqarnerlu piviusunngortinnerai kia aalajangertassaneraa?

KIMIK isumaqarpoq § 2 pisariaqanngitsoq, tassami taamaallaat eqqumiitsuliortut Kalaallit Nunaanni najugallit tapiiffigineqartarmata.

Naggasiullugu KIMIK isumaqarpoq § 13, imm. 2 pitsaavallaanngitsoq, tamatuma nalinginnaasumik nassatarisinnaammagu suliniuteqarnermi aningaasatigut iluanaarniartoqalernera. Inatsisissatut siunnersuutip periarfissarpassuit nutaat ammaassai pissutigalugit, ernumansinnaavoq eqqumiitsuliornermi nutaaliorneq kissaatigineqartoq inatsisip pilersinngitsooraa, aningaasanut inatsisikkut kommuninilu amerlanernik aningaasaliisoqanngippat.

KIMIK-miit tusarniaanermut akissutit tunngaviatigut inatsisissatut siunnersuummi allannguinermik nassataqanngillat.

Suliniutinik nutaanik eqqumiitsulioriaatsinut tamanut Naalackersuisut siammaassisari-aqaraluarnerannik oqaaseqaammut atatillugu oqaatigineqassaaq, Naalackersuisut § 3-mi aalajangersagaq tunngavigalugu eqqumiitsulioriaatsimut sumulluunniit atatillugu, suliamut tunngasutigut siunnersuinerit aamma ingerlaqqilluni ilinniarnissat ilinniaqqinnissallu naapertuuttut neqeroorutiginnissaat periarfissarimmassuk.

Tulleriiarinermi piunasaqaatit pisariaqalersinnaapput eqqumiitsulioriaatsip ataatsip iluani qinnuteqartut arlaqartillugit, qinnuteqartullu tamaasa tapiiffigineqarsinnaatinnagit, eqqumiitsulioriaatsillu sapinngisamik amerlanerpaat tapiiffigisinnaajumallugit. Qularnaveeqqusiisoqarsinnaavoq, aningaasanut inatsisip akuerineqarnissaa apequtaatillugu. Inatsisissatut siunnersuutikkut Nunatta Eqqumiitsulianik Katersugaasiveqalernissaa pilersaarutaanngilaq, kisiannili Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu takussutissatut katersugaatinik pilersitsisinnaapput.

Eqqumiitsuliortut suliaannik saqqummersitsinermut akissarsiaritittakkanut aamma siunnersuisartoqatigiinnut, ataatsimiititalianut assigisaannullu tunngatillugu eqqaaneqassaaq, tamakku pillugit Naalackersuisut ersarinnerusunik malittarisassaliornissamut pisinnaatinneqassammata – attupinneqartussat qanimut oqaloqatigalugit.

Tapiissutisisimasoq § 18 naapertorlugu tapiissutit atugassaannut atorneqarsimanerannik uppernarsaasiinissamik piunasaqarfigineqartoq piviusunngortinneqarsinnaavoq assersuutigalugu aningaasartuutigisimasat allagartaasa il.il. takutinnerisigut.

Oqariaaseq ”eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq” ”eqqumiitsuliortutut pilersitsisut ingerlatsisullu”-mik atorumaneqarneruvoq, pineqartoq siulleq siunertamut naapertuunnerummat, tassami eqqumiitsuliortoqarpoq piffissami sivisuumi saqqummersitsinatillu pilersitsisanngitsunik. Naalackersuisut aamma kommunalbestyrelsip aalajangertassavaat, kikkut qinnute-

qaatit pillugit nalinginnaasumik aalajangiisuusassanersut. Naalakkersuisut sapinngisamik qularnaassavaat eqqumiitsulioriaatsit tamarmik peqataatinneqarnissaat.

IMAK

IMAK-ip ajuusaarnartutut isigaa inatsisissatut siunnersuutit pingasuusut ataatsikkut tusarniaassutigineqannginnerat, tassami siunnersuut nassiunneqartoq isummerfigiuminaappoq, erseqqissumik takusinnaanagu sordiaat inatsisip taassuma ataaniilerumaarnersut suullu inatsisip pineqartut allat ataaniikkumaarnersut.

Ersippoq eqqumiitsuliornikkut pitsaassuseq piginnaasaqassuserlu tunuliaqutaralugit tapiisoqartassasoq, kisianni qularnaarneqanngilaq Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu eqqumiitsuliornermut tunngasunik ilisimasaqartoqarnissaa. Tunngaviup tamatuma qularnaarnissaa, ilumut politikikkut kissaatigineqarpat, ataatsimiititaliamik assigisaanilluunniit pilersitsisoqartariaqaraluarpoq.

Inatsisip nutaap eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermi atugarisassat malittarisassanit atuuttunit allanngortingaarnavianngilai. Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiisarnermut naleqqiullugu pineqartoq pingaarnersutut inissisimalinngilaq.

IMAK-ip siulersuisuisa inassutigaa inatsisissatut siunnersuut manna saqqummiunneqassanngitsoq, inatsisissatut siunnersuutit ataatsimoortut tamarmik tusarniaassutigineqareertinnagit, ilutigisaanillu Naalakkersuisut eqqarsaatigeqqittariaqarpat, eqqumiitsuliornermik immikkut ilisimasaqassuseq qanoq qularnaarneqassanersoq kommunillu tamarmik taamatut inissimasunik peqarnissaat piumasaqaataassanersoq.

IMAK-ip tusarniaanermut oqaaseqaataat tunngaviatigut inatsisissatut siunnersuummik allannguinnermik nassataqanngillat.

Inatsisissatut siunnersuutip tunuliaqutaanut tunngatillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatit innersuunneqarput, tassani "1.2. Inatsimmik piareersaanermi pingaarnertit" ataanni allaaserineqarpoq inatsisissatut siunnersuutip suna siunertarineraa. Imm. 2.4 Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiinissamut tunngaviit ataani allaaserineqartutut, Naalakkersuisut siunnersuummi § 16 naapertorlugu siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaanillu eqqumiitsuliortut kattuffii qanimut oqaloqatigalugit pilersitsisinnaapput.

Inatsisissatut siunnersuutip pingaarnertut siunertaraa eqqumiitsuliornermut tunngasut ersarinnerusumik inissisimanissaat aamma pisortat akisussaaffiattut pingaaruteqarnerulernissaat, tamatumunnga ilanngullugu pisortat pineqartunut naleqqiullugu akisussaaffiisa erseqqissarnissaat. Eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq pillugu inatsisissatut siunnersuut inatsisinit allanit pineqartunit marluusunit avissaartinneqarsinnaavoq, taakkualu kingusinnerusukkut suliarineqassapput, taamaalillunilu inatsisissatut siunnersuutissat allat utaqeqqaarnissaat pisariaqarani, taakku ilimagineqarpoq 2016-imi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqassasut.

Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersuup eqqumiitsuliornermut kulturimullu tunngasutigut inatsisit pitsanngorsaaviginerat ilassilluarpaa. Aammattaaq EPI qujaffigineqassaaq, suliamik aallarnisaanerannut.

Kommuneqarfik Sermersooq ataani uingasumik allallugit takutinneqartunik aalajangersakkanut aalajangersimasunut tunngasunik allannguutissatut siunnersuuteqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuomit § 1, imm. 4 ima ilaneqassasoq siunnersuutigineqarpoq: ”Eqqumiitsulioriaatsimut assilissanik eqqumiitsuliornermut atatillugu *pingaarnertut* pineqarput...”, tassami assilissanik eqqumiitsuliorneq aalajangersakkami taagorneqartut saniatigut aamma allarpassuarnik ilaqarmat, soorlu assiliissummik assilisanik eqqumiitsuliat.

§ 1, imm. 6-imut siunnersuutigineqarpoq: ”meeqqanut inuusuttunullu atuakkiat aamma atuakkiat nalinginnaasumik kulturimut tunngasut *eqqumiitsuliornermillu* suliamut tunngatillugu atuakkiat”.

§ 2, imm. 3-mut siunnersuutigineqarpoq: ”Eqqumiitsuliornermut kalaallisut isigineqarput, eqqumiitsuliornermut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugallit, *imaluunniit eqqumiitsuliornermut ilinniagaqartutut kalaallisut Kalaallit Nunaata avataani allatseqqasut.*”

§ 8-mut siunnersuutigineqarpoq, eqqumiitsuliornermut ilisimatusarneq ilanngunneqassasoq, qulequtaalu allanngortinneqassasoq imaalersillugu: ”Eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq, *ilisimatusarneq*” aamma ”eqqumiitsuliornermik ingerlatat saqqummersinnissaannut, *ilisimatusarfiginissaannut* allatigullu eqqumiitsuliornermik ingerlatat siammaannissaannut”.

§ 9-mut siunnersuutigineqarpoq: ”Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortorsinnaapput...” ima allanngortinneqassasoq: ”Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortortariaqarput...”.

§ 10-mut siunnersuutigineqarpoq: ”Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi... kalaallit eqqumiitsuliaannik suliaqartitsisinnaapput...” imaalissasoq: ”Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi... kalaallit eqqumiitsuliaannik suliaqartitsisariaqarput...”.

§ 11-mut siunnersuutigineqarpoq, aalajangersagaq taanna erseqqissarneqassasoq Kalaallit Nunaanni katersugaasiviit ilaasussaajunnaarlugit.

§ 13-imut siunnersuutigineqarpoq: ”... pitsaassutsip piginnaaneqassutsillu *suliamik ilisimasalittut* nalilerneqarnerat tunngavigalugu”.

§ 15-imut siunnersuutigineqarpoq: ”... Namminersorlutik Oqartussat ataanni pisortaqarfinnut suliffeqarfinnulluunniit *naapertuuttunut* allanut...”.

Kiisalu Kommuneqarfik Sermersuup § 16, imm. 3-mut siunnersuutigaa: "... eqqumiitsuliornermik ilisimasalittut siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaasalu, suliaqarnissaat pillugu ..."

Kommuneqarfik Sermersuup tusarniaanermut akissutai tunngaviatigut allannguutininik nassataqanngillat.

Oqaaseqaatit nalinginnaasumik innersuunneqarput, taakkunani aalajangersakkat ataasiakkaat qanoq paasineqarnissaat allaaserineqarmat.

Kalaallinut ilinniartunut tunngatillugu, taakku nunami najugaqarfimminni eqqumiitsuliornermut tapiissutinik qinnuteqarsinnaapput, innuttaasut allat assigalugit. Inatsisissatut siunnersuummi eqqumiitsuliortut nunami maani najugallit pineqarput. "Ilisimatusarneq" eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumalu saqqummiunneranut ilaareersutut isiginneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuutikkut eqqumiitsulianik pisiortornissamut suliarititsinissamulluunniit amerlanerusunik aningaasaliisoqanngilaq, taamaammat Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsit nalilertariaqarpaat eqqumiitsulianik pisinissaq suliarititsinissarlunniit akissaqartinneqarnersoq.

§ 11-mi aalajangersagaq pisinnaatitsissutaavoq, taannalu malillugu Naalakkersuisut periarfissinneqarput, eqqumiitsuliortut suliaat pisortani taakkulu suliffeqarfiutaanni saqqummersinneqarsimatillugit saqqummiinermut akissarsiaqartitsinissaq pillugu malittarisassior-nissamut.

Ilisimasalittut nalilersuinissamut tunngatillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. "2.4 Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiinissamut tunngaviit" innersuunneqarpoq, tassani ilaatigut allaqqavoq tapiissutit tunniunneqartassasut eqqumiitsuliatut suliap nalilernera tunngavigalugu.

Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiissutaasa allaffissornikkut aqutarinerat Naalakkersuisut allanut tunniunniarunikku tamanna pissaaq oqartussaasunut kattuffinnulluunniit suliamik isumaginnissinnaasunut, taamaalillutillu naapertuuttunik eqqumiitsuliorneq pillugu ilisimasaqartunut.

"Siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaalluunniit" toqqarneqarpoq pineqartoq assigiinngitsunik suliasaqarsinnaammat, soorlu aningaasaliisartutut, siunnersuisartutut taakkuluunniit tamaasa suliasarisinnaallugit.

KANUKOKA

KANUKOKA-p aallaqqaasiullugu naammagisimaarpaa naalakkersuisoqarfik KANUKOKA-p kissaateqarnerata kingorna tusarniaanerup nalaani kommuninit aallartitanit ataatsimeeqateqarmat. KANUKOKA-p naammagisimaarpaa siunnersuut siunnersuisartoqatigiinnik,

ataatsimiitalianik assigisaannillu pilersitsinissamut periarfissiimmat, eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumalu saqqummiunneranut tapiissutit Namminersorlutik Oqartussat ataanni oqartussanut suliffeqarfinnulluunniit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit allaffissornikkut ingerlannissaat siunertaralugu. Taamatut kissaateqarneq 2014-imi Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup kulturi pillugu isumasioqatigiissitsinerani eqqumiitsuliortunit innuttaasunillu peqataasunit aammattaaq saqqummiunneqarpoq.

KANUKOKA-p tikkuarpaa, pineqartut tassaammata aalajangersakkat ersarissut, pisortat periarfissaannik tikkuussisut pisussaaffiliinnikkaluarlutik. Soorlu kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortornissaq, eqqumiitsulianik sulisitsisinnaaneq saqqummersitanullu akiliuteqarsinnaaneq. Inatsisissatut siunnersuutip kommunit immikkut suliassinnilai, taamatulli pisoqassappat kommunit immikkut aningaasartuutigiumaakkaminnik taarsiivigineqartariaqassapput.

KANUKOKA-p tusarniaanermut akissutaa tunngavimmigut inatsisissatut siunnersuummi allannguutinik nassataqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuut amerlanerusunik aningaasaliiffigineqanngilaq, taamatullu Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu pisussaaffii tassaallutik peqqussummit maanna atuuttumit ingerlateqqitat.

Katersugaasiviit kattuffiat, NUKAKA

NUKAKA-p naammagisimaarpaa oqaaseqaatini eqqaaneqarmat inatsisip siunertarinngikkaa eqqumiitsulioriaatsinik ataasiakkaanik immikkoortitsinissaq.

NUKAKA-p uparuarppaa § 2, imm. 2 aamma 3-mi najukkamut atatillugu piumasaqaat ippinnartortaqqartoq, tassami kalaallit eqqumiitsuliortut ilaat Kalaallit Nunaanni najugaqanngillat. Kalaaleq eqqumiitsuliortoq tassaajuassannginnerluni kalaaleq eqqumiitsuliortoq – nunamut allamut nuukkaluaruniluunniit? Inatsit naapertorlugu Emanuel Petersen imaluunniit Kâralé Andreassen tassaannginnerlutik kalaallit eqqumiitsuliortut?

NUKAKA-p tikkuarpaa Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi § 9 naapertorlugu kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortorsinnaasut, aperalutillu kia eqqortumik paarineqarnissaat akisussaaffigissaneraa? Katersugaatit takussutissiaanerat kia nalilissavaa? NUKAKA-p katersinermut atatillugu, uppersaasarsuineri katersugaatillu paarineranni pissutsinut atatillugu suliamik ilisimasaqassuseq ernumanartoqartippaa. Takussutissatut katersugaatinik peqarniaraanni aningaasaliisoqartariaqarpoq naapertuuttunillu toqqorsiveqartoqartariaqarluni.

§ 12, imm. 1-imi allaqqavoq eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiissutit sallerpaatillugu inuussutissarsiuutigalugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut atorneqassasut. *Inuussutissarsiuutigalugu* qanoq nassuiarneqarpa? Inuussutissarsiuutiginagu eqqumiitsuliortoq qanoq inis-simava?

Aamma NUKAKA-p apequtigaa § 13-imut naleqqiullugu suliat suliarineranni tapiinermilu eqqumiitsuliornermik ilisimasaqassuseq pigineqarneris qanoq qularnaarniarneqarneris qanoq?

NUKAKA-p inassutigaa Naalakkersuisut § 16, imm. 2 aamma 3-mi malittarisassanik aalajangersaassasut, allaffissornikkut suliassat isumaginissaat allanut tunniunniarunikkit. Aammataaq NUKAKA-p kaammattuutigaa Naalakkersuisut katersugaasiviup pisortaa suliame tamamani peqataatissagaat.

Naggasiullugu NUKAKA-p inassutigaa, Naalakkersuisut tapiissutit atornerisa akuerineri uppernarsaaserinerilu, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu pillugit malittarisassanik aalajangersaassasut.

NUKAKA-p tusarniaanermut akissutaat tunngaviatigut inatsisissatut siunnersuummi allannguutinik nassataqanngillat.

Najukkamut tunngatillugu piumasqaammut nassuiaatit § 2, imm. 3-mut oqaaseqaatit innersuunneqarput, tassani allaqqavoq kalaallit eqqumiitsuliortut nassuiaataat sumi najugaqarnermut attuumasoq sumit kingoqqisuuneq nassuiaatit atorneqarani. Kalaallit eqqumiitsuliortut Kalaallit Nunaata avataani najugaqartut, soorunami tassaajuassapput kalaallit eqqumiitsuliortut. Kisianni eqqumiitsuliortut taakku inatsisissatut siunnersuut manna naapertorlugu tapiissutisisinnaassanngillat.

§ 9-mut naleqqiullugu Naalakkersuisut imm. 2-mi pisinnaatinneqassapput, kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortornissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut, tamatumunnga ilanngullugit agguaassineq, piginittuunermut tunngasut aserfallatsaaliinissarlu.

”Inuussutissarsiutigalugu” nassuiaataanut tunngatillugu, assersuutigalugu tassaasinnaavoq eqqumiitsuliaminik inuussutissarsiuteqartoq imaluunniit arlalinnik suliaqarsimasoq. Oqaatsip ”sallerpaatillugu” pineqarnerani oqaaseqaatit innersuunneqarput, tassani allaqqavoq oqaatsip taassuma atorneratigut ajornarunnaarsinneqartoq nuna tamakkerlugu inuussutissarsiutigalugu eqqumiitsulianik ingerlatsinerinnaanngitsunuttaaq aamma tapiisoqarsinnaasoq.

Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsi atorfinitsitsisartutut qularnaartussaavaat suliaqartussap eqqumiitsuliorneq pillugu naammattunik ilisimasaqarnissaa. Naalakkersuisut siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannillu pilersitsiniarpata, nalunaarsiorortoqassaaq, tassanilu siunertaq, suliassat, katitigaaneq il.il. erseqqinnerusumik allaasrineqassapput.

Atuakkiortut Peqatigiiffiat – Kalaallit Atuakkiortut

Kalaallit Atuakkiortut tikkuarpaat, siunnersuutip sannguequtigigaa eqqumiitsuliornermik ingerlatsisut suliaqartullu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerminni pitsaannerusunik atugassaqartinnissaat takorloorneqanngimmat, annermilli siunnersuummi isiginiarneqarmat innuttaasut suliame tamakku qanoq pitsaannerusumik naaperiarsinnaaneraat – allaffissornikkut ingerlatsinerup tungaatiguunerusoq.

Kalaallit Atuakkiortut tikkuarpaat, Naalakkersuisut kalaallisut atuakkiat suliarineqarnissaat qanoq siuarsarneqarsinnaanersut erseqqissunik tunaartarisassaliortariaqaraat, aamma atuakkiortut ilinniarsiannik pilersitsisoqartariaqartoq.

Kalaallit Atuakkiortut malugeqqaat atuakkiat kalaallisuut nunanut allanut siammaasinnaasut, suliat nutsernerisigut, kisiannili atuakkanik saqqummersitsineq pillugu immikkut inatsisilior-nissaq pisariaqassasoq.

Tamatuma saniatigut Kalaallit Atuakkiortut malugeqqaat iPad-itigut internetikkullu periarfissat ineriartupiloortut annertusiartuinnartumillu meeqqanit, inuusuttunit inersimasunillu sumi tamaani ator-neqarlutik. Periarfissani taakkunani kalaallit oqaasii ator-neqarsinnaasariaqarput.

Kalaallit Atuakkiortut siorna Nunat Avannarliit suleqatigiiffiat peqataaffigilerpaat, tassanilu siunertaavoq ”Greenlit”-ip siunissami Kalaallit Nunaanni atuakkiat nunarsuup sinneranut siammaassinnaassagai. Kultureqarnermut Naalakkersuisoqarfik aallarnisaanermi ikiuuttariaqarpoq, aallarnisaanermullu pisariaqartunik aningaasaliissuteqarluni.

Naggasiullugu Kalaallit Atuakkiortut paasiumavaat konto 40.90.10 sumut ator-neqartarnersoq.

Kalaallit Atuakkiortut tusarniaanermut akissutaat tunngaviatigut inatsisissatut siunnersuummi allannguutinik nassataqanngillat.

Inatsisissatut siunnersuut sinaakkusiisuuvoq, eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq saqqummi-ussinerlu sinaakkuserlugit. Ilaatigut § 3, imm. 2, nr. 4 naapertorlugu ilinniarnissat, ingerlaqqilluni ilinniarnissat ilinniaqqinnissallu naapertuuttut neqeroorutigisinneqarsinnaapput.

Kontomut pingaarnermut 40.90.10-mut tunngatillugu Aningaasanut inatsit innersuunneqarpoq, tassani immikkut taaneqarmat, konto sumut ator-neqartarnersoq.

Taseralik

Taseraliup inatsisissatut siunnersuut nalinginnaasumik isumaqatigaa, annermik siunnersuummi § 16-imi siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannillu pilersitsisinnaaneq. Tamatuma saniatigut Taseraliup neriuutigaa, siunnersuut Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut pitsaasumut inuussutissarsiutaasumullu tunngavissiiuമാർtoq. Naggasiullugu Taseraliup neriuutigaa, meeqqat atuarianni atuartitsissutit pilersitsiffiusut qaffasinnerunissaat suliniutigineqassasoq aamma meeqqerivinni eqqumiitsuliorneq kulturilu annertunerusumik piviusunngortinneqarsinnaasut.

Taseraliup tusarniaanermut akissutaat tunngaviatigut inatsisissatut siunnersuummi allannguutinik nassataqanngillat.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit peqqussummi atuuttumi eqqumiitsulioriaatsit Naalakkersuisut tapiissuteqarfigisinnaasaat ilaannaat taaneqarput. Tassani pineqarlutik atuakkiorneq, isiginnaartitsineq, erinarsornermik nipilersornermillu ingerlatsineq, filmiliornermik videoliornermillu ingerlatsineq eqqumiitsuliorullu ataasiakkaat. Siunnersuutip eqqumiitsulioriaatsit allattaaq - sionatigut taaneqarnikuunngitsut, kisiannili eqqumiitsulioriaatsit akuerisaasut - ersersinneqarput. Eqqumiitsulioriaatsit arlaannaalluunniit salliutinnagu tullerriaallugit allassimapput, tassuunakkut naligiinneri ersersikkumallugit.

Imm. 2-mut

Eqqumiitsulioriaatsit imm. 1-imi taaneqartut tassaapput eqqumiitsulioriaatsit nalinginnaasumik akuerisaasut. Imaassinnaavoq eqqumiitsulioriaatsinik imm. 1-imi taagorneqartunut ilanngunneqarsinnaanngitsunik saqqummersoqartoq. Taamaammat inatsisip eqqumiitsulioriaatsinut ataasiakkaanut naleqqiullugu ilaatitsinnginnissaa siunertaanngimmat aalajangersagaq ataatsimoortitsiffiusoq ilanngunneqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami nassuiaaserneqarpoq, illussanik titartaanermut, eqqumiitsuliorluni assasukkanut aamma ilusilersuinerneq atattillugu taamaallaat taakku eqqumiitsuliornerneq sammisortaat inatsimmi pineqartut.

Ileqqusut malillugit illussanik titartaaneq tassaatinneqartarpoq illunik, ininik imaluunniit ilutsinik timitalinnik ilusilersuinerneq isumagisaqarnermi eqqumiitsuliorneq ilisimatusarnerlu. Tamatumunnga ilaapput sanaartorneq, illoqarfinnik pilersaaruserneq, naatsiivinni nunaminertanilu sanaartorneq il.il.

Inatsisissatut siunnersuummi taamaallaat eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq tamatuminngalu saqqummiineq kisimik isiginiarneqarmata, illussanik titartaanerup eqqumiitsuliornerneq sammisortaa kisimi inatsimmut ilaatinneqarpoq. Taamatuttaaq eqqumiitsuliorluni assasorerup aamma ilusilersuinerup eqqumiitsuliornerneq sammisortai kisimik inatsimmi ilaapput.

”Eqqumiitsuliornerneq sammisortai” qanoq paasineqassanersut ataasiinnarmik paasineqarsinnaasumik tamanullu atuuttumik killilerneq ajornarput. Killiliinerneq assersuutigalugu ilaatinneqarsinnaapput nutaaliorneq, pilersitsisinnaassuseq, immikkut issuseq aamma kusarluinnassuseq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami ”assilissanik eqqumiitsulioriaaseq” qanoq paasineqassanersoq nas-suiarneqarpoq.

Assilissanik eqqumiitsuliorneq tassaannaanngilaq ileqquusut malillugit qalipakkamik paasin-ninneq. Oqaaseq assilissanik eqqumiitsuliorneq inuit arlallit nassuiassavaat tassaasut uuliamik qalipatat, qalipagaq alla titartagarluunniit. Assilissanik eqqumiitsuliorneq aamma tassaavoq qiperukkanik assigiinngitsunik pilersitsineq. Kisianni teknikkikkut atortorissaarutit ineri-sarneqarnerat ilutigalugu eqqumiitsuliorartoqarpoq teknologii atorlugu eqqumiitsuliorartunik. Taamaalilluni assilissanik eqqumiitsuliat tassaasinnaapput assilissat misigisalersaartut assigi-inngitsut allaammik, aqerluusamik assiliissummilluunniit suliat. Aamma tassaasinnaapput qarasaasiat (it) atorlugit assilialiat.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami eqqumiitsulioriaaseq ”filmiorneq” qanoq paasineqassanersoq nas-suiarneqarpoq. Nassuiaatip assigaa qallunaat filmiortarneq pillugu inatsisaanni nassuiaat.

Filmiorneq ataatsimut isigalugu paasineqassaaq tassaasoq aalasunik assiliineq, apeqqutaatinnagu taakku internetikkut takutinneqarnersut, isiginnaagassiatut filmiliaanersut allaneersulluunniit.

Tv-kkut aallakaatitat aalajangersakkamut ilaatinneqanngillat, tamakku allakkut inatsiseqartin-neqarmata.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami eqqumiitsulioriaaseq ”atuakkiorneq” qanoq paasineqassanersoq nas-suiarneqarpoq. Nassuiaatip qallunaat atuakkiorneq pillugu inatsisaanni nassuiaat aallaavigaa.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkami eqqumiitsulioriaaseq ”nipilersorneq” qanoq paasineqassanersoq nas-suiarneqarpoq.

Suut nipilersornertut paasineqarnersut inummiit inummut nikerarsinnaapput, soorluttaaq oqaaseq eqqumiitsuliaq aamma taamaattoq.

Taamaalilluni nipilersorneq killilerneqarpoq nassuiaasiunneqarluni aqqissuussamik nipikkut pilersitat erinarsorneqartut imaluunniit nipilersuummik saqqummiunneqartut, malugissutsinik malugineqartut.

Imm. 8-mut

Aalajangersakkami eqqumiitsulioriaaseq ”isiginnaartitsineq” nassuiarneqarpoq. Isiginnaarti-tsisarfeqarneq pillugu inatsimmi ”isiginnaartitsinikkut eqqumiitsuliornerit” tassaatinneqarput eqqumiitsuliorinikkut saqqummernerit suugaluartulluunniit. Tamatuma allannortinnissaa

eqqarsaatigineqanngilaq, tassami siunnersuummi nassuiaat assersuummik ilaqarpoq ”eqqumiitsuliorluni isiginnaartunut saqqummiinerit” ilanngunneqarluni. Taamaattorli erseqqisarneqarpoq isiginnaartitsinikkut eqqumiitsuliornerit isiginnaartunut sanilliunneqarnissaat.

Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaapput qangaaniit isiginnaartitseriaatsit soorlu isiginnaartitsinerit, opera aamma ballet, aammali assersuutigalugu tassaasinnaallutik qilaaterorneq uajaernerlu isiginnaartitsinerillu kulturimut tunngassutillit allat. Isiginnaartitsinerup taamatut tamatigoortumik nassuiaaserneranut tunuliaqutaavoq kissaatigineqarmat isiginnaartitsinikkut eqqumiitsuliornermi nutaaliornissamik periarfissiuuq, tamatumunnga ilanngullugit meeqqanut isiginnaartitsinerit, inuusani isiginnaartitsinerit aamma misileraalluni isiginnaartitsinerit, isiginnaartitsisut inuussutissarsiutigalugu imaluunniit nammineq piumasutsimik isiginnaartitsisartuunerat apeqqutaatinnagu. Tamatuma nassataraa isiginnaartitsisartut isiginnaartullu isumalluutitut tamarmik isiginnaartitsinikkut eqqumiitsuliornermik ilusilersuisinnaanerit.

§ 2-mut

Imm 1-imut

Aalajangersakkami Naalackersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerimut naleqqiullugu pingaarnerusutigut pisussaaffii aalajangersarneqarput.

Aalajangersakkami immikkoortut pingaarnerit marluk iluini pisussaaffiit imaritinneqarput. Siullertut Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerimut nunanilu allani kalaallit eqqumiitsuliaasa siuarsarnissaannut pisussaaffik. Aappaattut sapinngisamik innuttaasut annertuumik tamatigoortumillu kalaallit eqqumiitsuliaaannut nunanillu allanit eqqumiitsuliornikkut ingerlatanut periarfissaqarnissaannik qularnaarinissamut pisussaaffik.

Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup siuarsarnerani eqqarsaatigineqarput eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerimik suliaqartut taakkualu ingerlatsinerimni sinaakkutissaat.

Innuttaasut kalaallit eqqumiitsuliaaannut nunanillu allanit eqqumiitsuliornikkut ingerlatanut periarfissaqarnissaasa qularnaarnissaata siunertaraa eqqumiitsuliornikkut ingerlassat saqqummiunnissaat aamma innuttaasut tamatumunnga periarfissaqarnissaat atuinissaallu.

Kalaallit eqqumiitsuliaasa nunani allani siuarsarnissaannut pisussaaffeqarneq, eqqumiitsulior-tunut aamma Kalaallit Nunaannut nunat allat kalaallit eqqumiitsuliaat aqutugalugit eqqumiitsuliat inuiaqatigiillu eqqumiitsuliat pilerfigisaat pillugit paasisaqarnissaasa pingaartuunerat sanilliunneqassaaq.

”Sapinngisamik” oqaasertaliinermi atorneratigut nassuerutigineqarpoq, innuttaasut najugaqarfinni mikinerusuniittut illoqarfinni angisuuniittunut naleqqiullugit ulluinnarni assigiinnik neqeroorfigineqarsinnaanngitsut. Kisiannili oqaasertaliussat ilutigisaannik, najugaqarfinni

mikinerusuni eqqumiitsuliornikkut ingerlatsinermik, aamma innuttaasunut assigiinngitsutigut neqeroorteqartartoqartarnissaa qularnaarumallugu Naalakkersuisut ilungersuuteqarnissaat nassataraat.

Naalakkersuisut pisussaaffiat piviusunngortinneqarsinnaavoq, assersuutigalugu illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani assinik saqqummersitsinerit, qalipakkanik saqqummersitsinerit imaluunniit isiginnaartitsinerit qularnaarnerisigut. Pisussaaffik timitalerneqassaaq tapiinissamut aqqissuussinerit Naalakkersuisut periarfissarisaat aqputigalugit, tamatumani Naalakkersuisut qularnaarsinnaallugu tapiissutit tamatigoortumik tunniunneqartarnissaat, tak. siunnersuummi § 3.

Annertuumik tamatigoortumillu neqeroortoqartarnissaanik pisussaaffik aammattaaq nunanit allanit eqqumiitsuliornermik ingerlatanut atuuppoq. Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliorneq ineriartortuassappat pingaartuuvoq innuttaasut eqqumiitsuliornullu eqqumiitsulianik assigiinngisitaarluartunik ilisimasaqalernissaat, aamma nunanit allaneersunik, tassuunakkut Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut isumassarsiorsinnaasoqqaqullugu.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq kalaallit eqqumiitsuliaat qanoq paasineqarnersut. Aalajangersagaq marloqiusaasunik imaqarpoq. Ilaatigut pineqarput suliat eqqumiitsuliorlunit kalaallit suliarineqarsimasut ilaatigullu pineqarluni eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq eqqumiitsuliorlunit kalaallit ingerlanneqartoq. Taamaalilluni pineqarput eqqumiitsuliorluni ingerlatap inernera, tassalu suliaq, aamma eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq, ingerlatsinermi imminermi saqqummersoq, soorlu erinarsornikkut imaluunniit qitinnikkut.

Nassuiaammiippoq piunasaqaat, tassalu suliaq imaluunniit eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq eqqumiitsuliorlunit kalaallit piliaassasoq. ”Eqqumiitsuliorlunit kalaaleq” siunnersuummi § 2, imm. 3-mi nassuiarneqarpoq.

Kalaallit eqqumiitsuliaannik nassuiaat qangaaniilli kalaallit eqqumiitsuliaattut isigineqartartunut killeqartinneqanngilaq, soorlu tupillianut, ukkusissamik sanaanut il.il. Nassuiaammut aammattaaq ilaapput suliat allat aamma eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq, soorlu qalipakkat ilisarnartuliaanngitsut, isiginnaartitsinerit il.il. Eqqumiitsuliorlunit arlallit ilisimaneqarput assigiinngitsorpasuarunik eqqumiitsulioriaaseqartutut, allalli eqqumiitsulioriaatsip aalajangersimasup iluani immikkut sammisaqartuusalutik. Taamaammat nassuiaat aamma isigineqarpoq eqqumiitsuliorlunit naligiissitsisutut, eqqumiitsulioriaatsip suulluunniit iluani sulisaraluar-pata.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami eqqumiitsuliorlunit kalaallit qanoq paasineqarnersut aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkami siullermik aalajangerneqarpoq, eqqumiitsuliortut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugallit eqqumiitsuliortutut kalaallisut isigineqartut. Taamaalilluni eqqumiitsuliortut kalaallit nassuiaataat sumi najugaqarnermut attuumavoq, kikkunnit kingoq-qisuuneq pinnani. Aalajangersimasumik najugalittut isigineqarput innuttaasut, inuit aqqisa allassimaffianni Kalaallit Nunaanni najugaqartutut nalunaarsoqqasut. Aalajangersimasumik najugaqarfittut isigineqarpoq sumiiffik, inuup siniffigisarlugulu pisataqarfigisaa. Imaappoq innuttaasoq arlalinnik illoqarsinnaavoq, ataasiinnarmilli najugaqarfeqarluni. Najugaqarfik tassaavoq ineqarfik innuttaasup attuumassuteqarfiginerusaa.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Naalackersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit tamatumalu saqqummiunnerinut aningaasatigut tapiissuteqartarnikkut pisussaaffimminnik piviusunngortitsinissaat aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni inatsimmi piumasaavoq eqqumiitsuliornermit tapiisarnermik aqqisuussineq nuna tamakkerlugu atuutissasoq. Aalajangersakkami oqaatigineqanngillat qanoq annertutigisumik aamma siunertanut sunut tapiisoqartas-sanersoq, tapiissuteqarnissamut suut piumasaanersut tapiiffigineqassagaannilu piumasaqaatit suunersut. Paarlaallugu tamakku inatsisiliunneqarput aningaasanut inatsit aqqutigalugu, tak. siunnersuummi § 14, inatsimmi kapitali 3-mi aamma 4-mi, aamma malittarisassat inatsimmi § 8, imm. 3, § 9, imm. 2, § 10, imm. 3, § 11, § 16, imm. 2 aamma 3, § 18, imm. 2 aamma § 19, imm. 2 tunngavigalugit aalajangersarneqartuni.

Siunnersuummi §§ 8-11-mi malittarisassiuunneqarpoq, eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermit tamatumalu saqqummiunneranut qanoq tapiisoqarsinnaanersoq, taamaammallu aalajangersakkami aalajangersakkat taakku innersuunneqarput.

”Eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq” § 1-imi tamanna pillugu killiliineq naapertorlugu paasi-neqassaaq. Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup saqqummiunneranut tapiissutit assersuuti-galugu tassaasinnaapput sulianik saqqummiiniarluni saqqummersitsinernut tapiissutit. Tamanna pillugu siunnersuummi § 8, imm. 1, nr. 3, tassungalu oqaaseqaatit innersuunneqar-put.

Imm. 2-mut

Imm 1-imi pisussaaffiup taaneqartup saniatigut, aalajangersagaq una aqqutigalugu Naalak-kersuisut init sinaakkutissallu timitallit allat naapertuuttut pissarsiariniarneranni peqataanis-samut periarfissinneqarput, taamatullu siunnersuisartumik kiisalu ilinniarnissamut, inger-laqqilluni ilinniaqqinnissamut ilinniaqqinnissamullu periarfissanik neqerooruteqartassallutik.

Ininut timalimmillu sinaakkutissanut allanut tunngatillugu aalajangersagaq siunnersuummi § 5, imm. 1-imut sanilliunneqassaaq, tassani aalajangersarneqarmat, kommunalbestyrelsip inatsisikkut pisussaaffini qanoq piviusunngortissanerai. Tamannalu pissaq init sinaakkutis-

sallu timitallit naapertuuttut pissarsiariniarnerannut peqataanissamut pisussaaffik aqcuti-galugu, aamma ininik sinaakktissanillu timitalinnik allanik atugassanngortitsinikkut. Aammattaaq aalajangersagaq siunnersuummi §§ 6-7-imut sanilliunneqassaaq, tassani sinaakktissanut timitalinnut tapiisinnaanermut malittarisassat aalajangersarneqarmata.

Taamaalilluni Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu akornanni akisussaaffiit agguannerat, kulturikkut sunngiffimmilu ingerlatsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni maanna atuuttumi aqqissuussinermik tunngaveqarpoq. Tamanna pillugu, malittarisassat atuuttut, nalinginnaasumik oqaaseqaatini allaaserinerat innersuunneqarpoq. Aammattaaq §§ 6-7-imut oqaaseqaatit innersuunneqarput.

”Pissarsiarinissaannut peqataaneq” paasineqassaaq tassaasoq pilersitsineq nutarterinerlu taak-kununngalu tapiissuteqarneq. ”Init sinaakktissallu timitallit atugassanngortissinaanerat” paasineqassaaq tassaasoq ininik sinaakktissanillu timitalinnik allanik pioreersunik oqartussaaffigineqartunillu innersuussineq.

”Sinaakktissat timitallit allat” paasineqassapput tassaasut atortut suulluunniit allat ”ininut” ilaanngitsut. Tassani assersuutigalugu pineqarsinnaapput silami nunaminertat, aamma pequtit pisattallu.

Siunnersuisartoqartitsisinnaaneq aamma ilinniarnissat, ingerlaqqilluni ilinniarnissat ilinniaqqinnissallu naapertuuttut neqeroorutigisinnaanerat maannamut immikkut taaneqarnikuunngillat. Ilinniarnissamut pikkorissarnissamullu neqeroorutit arlaqartut maanna pilersinnehqareernikuupput, assersuutigalugu isiginnaartitsisartut ilinniarneq aamma eqqumiitsuliornermik pikkorissarneq, aamma Nunatta Isiginnaartitsisarfiata namminneq piumassutsiminnik isiginnaartitsisartut najukkamilu isiginnaartitsisarfiit ingerlatsineq isiginnaartitsisarfirmillu ingerlatsineq pillugit ilitersornissaat pisussaaffigaa. Aalajangersakkakut ammaanarpoq aningaasatigut sinaakktissat qaqugukkulluunniit atuuttut iluanni amerlanerusumik neqerooruteqarnissaq.

§ 4-mut

Aalajngersagaq isigineqassaaq tassaasoq, Naalackersuisut siunnersuummi § 2 naapertorlugu nuna tamakkerlugu pisussaaffiisa saniatigut sumiiffinni ataasiakkaani pisussaaffiliinertut. Taamaalilluni oqaasertamigut imarisamigullu § 2-mut assinguvoq, taamaallaat ”Kalaallit Nunaanni” taarserneqarluni ”kommuni”-mik aamma ”innuttaasut” taarserneqarluni ”kommunimi innuttaasut”-nik. Aammattaaq kalaallit eqqumiitsuliaasa nunani allani siuarsarnissaannut pisussaaffik matumani pisussaaffittut taaneqanngilaq. Tamanna nuna tamakkerlugu pisussaaffittut isigineqarmat.

Aalajangersakkami immikkoortut ataasiakkaat pillugit siunnersuummi § 2-mut oqaaseqaatit innersuunneqarput.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, kommunalbestyrelsip eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumalu saqqummiunneranut init sinaakktissallu timitallit allat naapertuuttut pissarsiariniarneranni peqataanissaq pisussaaffigaa. Aalajangersagaq kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aaqquisuussinermik aalajangersarneqartumik tunngaveqarpoq. Malittarisassat atuuttut, nalinginnaasumik oqaaseqaatini allaaserinerat innersuunneqarpoq. Aammattaaq innersuunneqarput siunnersuummi § 3, imm. 2-mut aamma §§ 6-7-imut oqaaseqaatit.

Oqaatigineqassaaq taamaalilluni kommunalbestyrelsip pisussaaffingimmagu illunik nutaanik sanaartornissaq pioreersunilluunniit nutarterinissaq, taamaallaalli ininik sinaakktissanillu timalinnik allanik atugassangortitsinissaq pisussaaffigalugu. Taamaalilluni naammappoq kommunalbestyrelsi ininik naapertuuttunik atugassangortitsissappat, taakku aallaqqaammut allanut atugassatut naatsorsuutaasimagaluarpataluunniit, eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik tamatumangalu saqqummiussinermik ingerlataqarsinnaanissaq naammappoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, kommunalbestyrelsip inatsit naapertorlugu pisussaaffini maleruarsinnaagai aningaasatigut tapiissuteqarnermigut allatullu iliorluni eqqumiitsuliornikkut ingerlatsinerup isumaginissaanut saqqummiunnissaanullu kaammattuinermigut.

Aalajangersagaq siunnersuummi § 3, imm. 1-imut atatillugu isiginiarneqassaaq, tassani Naalakkersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumangalu saqqummiinermut aningaasatigut tapiissuteqarnissamut pisussaaffilerneqarmata. Taamaammat aamma aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatit innersuunneqarput.

Aalajangersakkami tunngavigineqarput kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi tapiissuteqartarneq pillugu aalajangersakkat.

”Allatut iliorluni kaammattuiffigalugu” – tassani pineqarput tapersiissutit assigiinngitsut allat, aningaasatigut tapiinerunngikkaluartut kaammattuutaasulli. Assersuutigalugu tassaasinnaapput inunnik suliniutinut aalajangersimasunut atatillugu killilikkanik suliaqartunik imaluunniit kommunip eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik siuarsaniarluni periusissiaasa piviusunngortinnissaannik suliaqartussanik atorfinitsitsinerit.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutikkut periarfissinneqarpoq Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsit sanaartornermut, nutarterinermut aamma illunik, ininik sinaakktissanillu timitalinnik allanik eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumaluunniit saqqummiunneranut atorneqartunik ingerlatsinermut tapiinissaat.

Tapiinissamik aaqqissuussinermi tunngaviupput kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttummi malittarisassat. Tamanna pillugu malittarisassat atuuttut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatini allaqqasut innersuunneqarput.

Erseqqissarneqarpoq sanaartornermut, nutarterinermut ingerlatsinermullu tapiisoqarsinnaasoq.

”Sinaakktissat timitallit allat” pillugit siunnersuummi § 3-mut oqaaseqaatit innersuunneqarput.

Illut, init sinaakktissallu timitallit allat eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumaluunniit saqqummiunneranut atorneqartut taagorneqarnerat tamakkiisuunngilaq.

Tapiinissamut periarfissap qularnaassavaa, Naalakkersuisut nammineq aamma kommunalbestyrelsip nammineq sammisaqaatit nuna tamakkerlugu imaluunniit sumiiffinni ataasiakkaani pisariaqatinneqartutut isigineqartut pilersissinnaagaat tapersersinnaagaalluunniit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttummi § 35 tunngaviuvoq. Tassunga naleqqiullugu maanna aamma tapiissutit ingerlatsinermut tapiissutigineqarsimasut utertinnissaat periarfissaalerpoq. Aammattaaq aalajangersakkap atuuffia annertusineqarpoq ”ininiit” ”illunut, sinaakktissanullu timitalinnut allanut”. Kiisalu nutaasumik, tapiissutit tamakkiisumik utertoortiginneqarsinnaanerut aamma periarfissaalerpoq.

§ 7-imut

Siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq illut, init sinaakktissallu tigussaasut allat eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut imaluunniit eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup saqqummiunnissaanut atorneqartut sanaartornerinut, nutarternerinut ingerlannerinullu tapiisarneq pillugu inatsisitigut tunngavissamik aalajangersaanissaq. Malittarisassat taamaattut aalajangersarneranni naatsorsuutaavoq tamanna kommunit qanimut oqaloqatigalugit piasasoq, Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu suliassaasa akisussaaffiisalu agguannerat pillugu inatsimmi aalajangersakkat eqqarsaatigalugit.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Nutaatut aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup tamatumalu saqqummiunnerata iluani sunut tapiisinnaanersut. Tamatumani annertuumik pineqarpoq, maanna periusioreersunik inatsisinnngortitsineq.

Nr. 1-imi pineqarpoq eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq, nr. 2-milu pineqarluni eqqumiitsuliatut sulianik inerisaaneq tunisassiarinerilu nr. 3-milu pineqarlutik saqqummersitsinerit allatigullu saaqummiussinerit.

Nr. 1 naapertorlugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq – annertuumik paasillugu - tapiisoqarsinnaavoq, tassami tapiissuteqarnissamut periarfissanut ilaapput eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup nassatarisaanik aningaasartuutit. Assersuutigalugu tassaasinnaapput isiginnaartitsinermut atatillugu angalanernut aningaasartuutit, imaluunniit eqqumiitsuliorloq illoqarfimmi allami eqqumiitsuliorloq qaaqquneqarsimappat, taamaalilluni ineqarnerminut il. il. aningaasartuuteqartussaalluni.

Aammattaaq nr. 2 naapertorlugu eqqumiitsuliat inerisarnerinut suliarinerinullu tapiissuteqarnissaq periarfissaqarpoq. Inerisaanermut suliarinerinullu tapiissutit assersuutigalugu tassaasinnaapput sulinerimut legatit aamma suliniutinut tapiissutit.

Kiisalu nr. 3 naapertorlugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerimul suliat saqqummersinnerinut saqqummiinernullu allanut tapiisoqarsinnaavoq. Saqqummersitsinerimut tapiissutit saqqummersitsinerimul aningaasartuutaasartut nalinginnaasut matussusernissaannut tapiissutaasinnaapput, tamatumunnga ilanngullugit saqqummersitsinerup ussassaarutigineru, saqqummersitsinerup nivinnartiterneru, suliarisimasat inissitsiternerat il.il. ”Allatigut siammaassineq” assersuutigalugu tassaasinnaavoq eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq pillugu oqalugiarnaq. Taammaattorli eqqumiitsuliorluni suliat niuerutiginnissat siunertaralugu nittarsaassinerit tapiiffiqarsinnaanngillat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq periutsinik ulluinnarni atuutereersunik inatsisitigut atuutilersitsineruvoq. Taamaalilluni tapiisoqarnissaanik qularnaveeqqusiinissaq pisariaqalersinnaavoq, tassami aningaasaateqarfiit ilaasa piumasarisarpaat, qinnuteqartup uppersassagaa allaniit tapiisoqarnissaa neriorsuutaasimasoq. Tapiisoqarumaarneranik qularnaveeqqusiisoqarnissaa aammattaaq eqqumiitsuliorloq ataasiakkaanut pisariaqarsinnaavoq, piffissami sivilisunersumi suliniummik ingerlatsiniartoqartillugu. Aammattaaq tapiisoqarumaarneranik qularnaveeqqusiinertut tapiissuteqarneq, suliniutit qinnuteqaatigineqartut piumasaqaatitaannut attuumassuteqartinneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq Naalakkersuisut, tapiissutit taakkulu ingerlateqqin-neri pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut pisinnaatinneqarnerat. Qinnuteqarsinnaatitaasut pillugit maannamut suleriaatsit naapertorlugit assigiinngitsunik tapiissuteqartoqarsinnaavoq.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap nutaatut Naalakkersuisut kommunalbestyrelsilu erseqqissumik pisinnaatip-pai kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortornissamut, takussutissatut katersugaateqalernissaq inillu tamanit tikinneqartartut pinnersarnissaat siunertaralugit.

”Takussutissatut katersugaateqalernissaq” paasineqassaaq, Naalakkersuisut imaluunniit kom-munalbestyrelsit eqqumiitsuliortumit aalajangersimasumit ataatsimit arlalinniilluunniit, eqqumiitsulioriaatsimik aalajangersimasumik sammisaqartumit/sammisaqartunit imaluunniit eqqumiitsukliornermut atatillugu piffissami aalajangersimasumi eqqumiitsulioriaatsimik takutitsisumit/takutitsisunit kalaallit eqqumiitsuliaannik pisinissartik toqqarsinnaagaat. Aam-ma tassaasinnaapput kalaallit eqqumiitsuliaat eqqumiitsulioriaatsimit aalajangersimasumeer-sut imaluunniit nunap immikkoortuanit aalajangersimasumeersut. Katersugaatit ta-kussutissaanissaat aammattaaq ima paasineqassaaq, katersugaatit tamakkiisuusariaqanngitsut. Aammattaaq oqaatigineqassaaq, aalajangersakkamut assingusumik katersugaasiveqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaqarmat, tassani pisussaaffik kulturikkut oqalut-tuarisaanermut naleqqiullugu isiginiarneqartussaalluni.

Taamaalilluni kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortornerup Kalaallit Nunaanni kalaallit eqqumiitsuliaasa siunissami pigiinnarneqarnissaat qularnaarsinnaavaa, tamannalu Kalaallit Nunaata eqqumiitsuliornikkut oqaluttuassartaata aamma inuiaqatigiit ineriartornerisa paasi-nissaannut pingaaruteqartumik tapertaasinnaavoq. Aammattaaq takussutissatut katersugaatin-ik pilersitsineq innuttaasut kalaallit eqqumiitsuliaannik annertuumik tamatigoortumillu peri-arfissaqartinissaannik pisussaaffimmut naleqqiullugu isiginiarneqassaaq. Ilutigisaanik tama-tuma kalaallit eqqumiitsuliortut ataatsimut isigalugit pitsaanerusumik aningaasaqarnikkut tunngavississavai.

Aamma Naalakkersuisut kommunalbestyrelsilu periarfissaqarput init tamanit tikinneqartartut pinnersarnissaat siunertaralugu kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortornissamut. Taama perius-eqartarneq Naalakkersuisunit kommunalbestyrelsimillu atorneqareerpoq. Taamaalillunilu ma-tumani periutsit atuutereersut inatsisitigut tunngavissinnerat pineqarluni.

”Inissaq tamanit tikinneqartartuq” tassaatinneqarpoq inissaq kikkunnit tamanit iserfigi-neqarsinnaasoq. Assersuutigalugu pineqarsinnaapput pisortat suliffeqarfiutaat, kulturip illor-sui, katersortarfiit aamma silami niuerfiit illoqannginnersallu.

Aaqqissuussinerup siunertaraa innuttaasut periarfissinnissaat eqqumiitsuliat nalinginnaasumik nalaanneqartarfiisa avataanissaaq eqqumiitsulianik ilisarinnilernissaannut. Aaqqissuussineq aammattaaq eqqumiitsuliortunut namminernut kaammattuutaasinnaavoq, aallarnisaataalluni kajungilersitsisuullunilu.

Imm. 2-mut

Siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq kalaallit eqqumiitsuliaannik pisiortortarnek pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaatinnissaat, tamatumunnga ilanngullugit agguassineq, piginnittuunermut tunngasut aserfallatsaaliinerlu.

Malittarisassanik taamaattunik aalajangersaaneq naatsorsuutigineqarpoq eqqumiitsuliortut kattuffii qanimut suleqatigalugit pisassasoq.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, taamaalilluni siusinnerusukut malittarisassiuunneqarnikuunani, kisianni Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu maannamut ilaatigut taamatut suliaakkiisarnikuupput – inissap tamanit tikinneqartartup pannersarnissaa siunertaralugu.

Aalajangersakkap qularnaassavaa Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsip eqqumiitsuliortumik aalajangersimasumik ataatsimik imaluunniit eqqumiitsuliortunik arlalinik sulisitsisinnaanerak, sumiiffiit aalajangersimasut pannersarnissaat siunertaralugu eqqumiitsuliamik aalajangersimasumik suliaqartussatut.

Erseqqissarneqarpoq taamaallaat kalaallit eqqumiitsuliaat suliaakkiissutigineqarsinnaasut. Tamatumunnga tunngaviuvoq eqqumiitsuliortunik kalaallinik ikorfartuimaneq aamma kalaallit eqqumiitsuliortut suliaannik inissami tamanit tikinneqartartumi saqqummiinissamik kissaateqarneq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq imm. 1-imut ilassutitut isigineqassaaq.

Aalajangersagaq assersuutigalugu atorneqarsinnaavoq Naalakkersuisut imaluunniit kommunalbestyrelsi inissap tamanit tikinneqartartup pannersarnissaata sinaakkutissai pillugit isumassarsimatillugit, siumoortumilli qanorpiaq isikkoqarnissaanik aalajangiisimatinnagit.

Imm. 3-mut

Siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq inissap tamanit tikinneqartartup pannersarnissaa siunertaralugu eqqumiitsuliat suliaakkiissutit pillugit erseqqinnerusunik malittarisassiornis-

samut Naalakkersuisut pisinnaatinnissaat, tamatumunnga ilanngullugit agguaassineq, piginnittuunermut tunngasut aamma aserfallatsaaliineq.

Malittarisassanik taamaattunik aalajangersaaneq naatsorsuutigineqarpoq eqqumiitsuliortut kattuffii qanimut suleqatigalugit pisassasoq.

§ 11-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Siunertamut naapertuuttut isigineqarpoq saqqummersitsinermut akiliuteqartarnissaq pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusumik aalajangersaanissamut pisinnaatinneqarnissaat. Saqqummersitsinermut akiliut ullumikkut taamaallaat isumaqatigiisuteqarnek tunngavigalugu tunniunneqartarpoq, tamannalu pillugu tunaartarisassa qarani ilitsersuuteqaraniluunniit.

Saqqummersitsinermut akiliuteqarnermi tunngavigineqassaaq eqqumiitsuliortup suliaminik pisortanut suliffeqarfinnullu atukkiussinermini naammaginantumik akilerneqarnissaata qularnaarneqarnissaanik kissaateqarnek, ilutigisaanillu pisortanut suliffeqarfinnullu iluaqutaassalluni qaqugukkut qanorlu annertutigisumik akiliisoqarnissaanik naliliiniarneranni.

Pisinnaatitsilluni aalajangersakkap piviusunngortinnera naatsorsuutigineqarpoq kommunit aamma eqqumiitsuliortut kattuffii qanimut oqaloqatigalugit piviusunngortinneqassasoq.

§ 12-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 30, imm. 2-mi aalajangersakkamik assingusumik ingerlatitseqqiineruvoq.

”Sallerpaatillugu” oqaasertaliunneratigut ajornarunnaarpoq nuna tamakkerlugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik aamma inuussutissarsiutigalugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik allaanerusunut aammattaaq tapiisoqarsinnaanera.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 30, imm. 2-mi aalajangersakkamik assingusumik ingerlatitseqqiineruvoq.

”Sallerpaatillugu” oqaasertaliunneratigut ajornarunnaarpoq nuna tamakkerlugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik aamma inuussutissarsiutigalugu eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik allaanerusunut aammattaaq tapiisoqarsinnaanera.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Nutaatut aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, Naalackersuisut aamma kommunalbestyrelsi eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tapiisassasut eqqumiitsuliornikkut pitsaassutsip piginnaaneqassutsillu nalilernerat tunngavigalugu. Tamatuma tunuliaqutaa siunertaalu pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatini siunnersuutip allaaserinera innersuunneqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Tamatuma tunuliaqutaa siunertaalu pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatini siunnersuutip allaaserinera innersuunneqarpoq.

”Sapinnngisaq naapertorlugu” paasineqassaaq, pissutsit pineqartut taamaallaat ilaatinneqassasut tamanna eqqumiitsuliornikkut pitsaassutsip piginnaasaqassutsillu pingaartinneqarnissaannik tunngavik ataqqillugu pisinnaappat. Tamatuma saniatigut imaappoq, tapiissutinik tunniussinermi qinnuteqartut amerlassusaat tunngavigineqartarluni. Taamaammat imaassinnaavoq qinnuteqartitsinermi ataatsimi eqqumiitsulioriaatsit tamarmik akornannit qinnuteqartoqanngitsoq, eqqumiitsulioriaatsit arlallit akimorlugit qinnuteqartoqanngitsoq il.il.

Pissutsit taagorneqartut innuttaasut kalaallit eqqumiitsuliaannut annertuumik tamatigoortumillu, kiisalu nunanit allanit eqqumiitsuliornermik ingerlatanut periarfissiinnissaannik pingaarnertut pisussaaffeqarnermut sanilliullugit isiginiarneqassapput.

Eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq meeqqanik inuusuttunillu peqataatitsisoq imaluunniit meeqqanut inuusuttunullu saaffiginnittoq pingaartitatut ilanngunneqarpoq, meeqqat inuusuttullu ineriartornerannut pingaaruteqartutut isigineqarmat, eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermik paasisaqarnissaat peqataatinneqarnissaallu.

§ 14-imut

Aalajangersagaq pissutsinik ulluinnarni atuutereersunik inatsisinnngortitsineruvoq.

Kommunit aningaasartuuteqarnerat kommunip missingersuutaanik kommunalbestyrelsip akuersinera tunngavigalugu pisassaaq.

§ 15-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq, tapiissutinik allaffissornikkut aqutsinerup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Namminersorlutik Oqartussat ataanni pisortaqarfinnut sulif-

feqarfinnulluunniit allanut Naalackersuisut isumagisassanngortitsisinnaanissamut erseqqisumik tunngavissinnissaat.

Naalackersuisut ataanni oqartussaasut suliffeqarfiilluunniit pineqarpata, oqartussaasup tamanna pillugu aalajangiineratigut pisinnaavoq. Taamaalilluni Naalackersuisoqarfiup eqqumiitsuliornermut tunngasunut susassaqrifusutut akisussaasup assersuutigalugu suliffeqarfiit alliunerusut ilaat suliassamik isumaginneqqullugu peqqusinnaavaa.

Oqartussaasoq suliffeqarfilluunniit pineqanngippat, tapiissutinik allaffissornikkut suliassat oqartussaasumut suliffeqarfimmulluunniit tunniunneqarnissaannut naalackersuisoqarfiup susassaqrifittut akisussaasup tamanna pillugu isumaqatiissuteqarfigeqqaarnissaa naatsorsuutaavoq.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Tamatuma tunuliaqutaa siunertaalu pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatini siunnersuutip allaaserinera innersuunneqarpoq.

Oqaasertaliussat ”siunnersuisartoqatigiinnik, ataatsimiititalianik assigisaannillu” isiginiarneqassaaq susassaqrifiup pineqartup assigiinngitsunik suliassaqsinnaaneranut sanilliullugu. Taamaalilluni pineqartut tassaasinnaapput aningaasaliinermi suliassamik isumaginnineq imaluunniit siunnersuilluni suliassat taakkuluunniit tamaasa. Susassaqrifiup aqqa suliassat isumaginissaannut pingaarnerussanngilaq, susassaqrifiulli siunertaa pingaarneq ersersissinnaallugu.

Imm. 2-mut

Siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq, siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaa-salu Naalackersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumalu saqqummiunneranut atatillugu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Naalackersuisut tapiissutaannik allaffissornikkut aqutsisussat siunertaat, suliassat, katitigaanerat suliassaallu pillugit malittarisassamik erseqqinnerusunik Naalackersuisut aalajangersaanissamut pisinnaatinnissaasa tunngavissinnissaa.

Pisinnaatitsilluni aalajangersakkap piviusunngortinnera naatsorsuutigineqarpoq kommunit aamma eqqumiitsuliorlut kattuffii qanimut oqaloqatigalugit isumagineqassasoq.

Imm. 3-mut

Siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq, siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaa-salu Naalackersuisut eqqumiitsuliornermik ingerlatsinermut tamatumalu saqqummiunneranut

atatillugu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Naalakkersuisut tapiissutaannik allaffissor-
nikkut aqutsisussat aammattaaq allanik suliassaminnut attuumassuteqartunik suliaqarnissaat
pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissamut pis-
innaatinnissaasa tunngavissinnissaa.

Assersuutitut taaneqarsinnaavoq eqqumiitsulioriaatsinut ataasiakkaanut naleqqiullugu
Naalakkersuisut immikkut siunnersorneqarnissamik imaluunniit eqqumiitsuliornermik inger-
latsineq tamatuminngalu saqqummiineq pillugit nalinginnaasumik siunnersorneqarnissamik
kissaateqarnerat.

§ 17-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, § 16-imullu atatillugu isiginiagassaalluni.

Aalajangersakkap siunertaraa qinnuteqartup inatsisitigut inissisimanerata, tapiissutinik allaff-
issornikkut aqutsinerup siunnersuisartoqatigiinnut, ataatsimniititalianut assigisaannullu nuun-
neqarneranni ajornerulinnginnissaa.

Allaffissornikkut aqutsineq Namminersorlutik Oqartussat ataanni oqartussaasunut
suliffeqarfinnulluunniit allanut nuunneqassagaluarpat, pineqartut malittarisassat taaneqartut
iluanneeriissapput.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkap oqaasertalerneratigut aallaavittut naatsorsuusiornissaq kukkunersiuititsinis-
sarluunniit piumasaqaataangillat, kisianni tamanna pillugu Naalakkersuisut malittarisassanik
aalajangersaasinnaapput siunnersuummi § 18, imm. 2 naapertorlugu.

Naalakkersuisut uppernarsaasiinerup qanoq pinissaa aalajangersarsinnaavaat.

Imm. 2-mut

Tapiissutit atorneqarsimanerat pillugu ilumoorneraalluni nalunaaruteqarnissaq uppernarsaasi-
inissarlugu pillugit, taakkununga ilanngullugit naatsorsuuserineq kukkunersiuiinerlu,
Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaanissamut inatsisitigut tunngavissinnis-
saat siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq.

Aalajangersagaq tunngavigalugu assersuutigalugu erseqqinnerusumik malittarisassiuunne-
qarsinnaavoq qaqugukkut uppernarsaasiinissaq kisimi pisariaqarnersoq, qaqugukkut naatsor-
suusiortoqartassanersoq, tamatumunnga ilanngullugu qaqugukkut naatsorsuutit kukkunersior-

neqarsimassanersut. Aamma periusissanut maleruagassat aalajangersarneqarsinnaapput, up-
pernarsaatit naatsorsuutillu nassiutereersimanissaannut piffissaliussat ilanngullugit.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami saqqummiunneqarput qanoq pisoqartillugu tapiissuteqarnissamik ili-
masaarutit tunuartinneqarsinnaanersut tapiissutaareersullu uterteqquneqarsinnaanersut. Tas-
sunga atatillugu oqaatigineqassaaq, suliniutit sinneqartoorfiusut tapiissutaat uterteqqune-
qarsinnaanngimmata. Tamanna eqqumiitsuliortut aammattaaq eqqumiitsuliornermik inger-
latsinermit inuussuteqarsinnaanissaannut sanilliullugu isigineqassaaq.

Imm. 2-mut

Tapiissutit unitsinneqarneri utertinnissaallu pillugit Naalackersuisut malittarisassanik aalajan-
gersaasinnaanissamut pisinnaatinnissaat siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq.

Aalajangersagaq tunngavigalugu assersuutigalugu uppernarsaasiinissamut piumasaqaatit,
periutsitigut maleruagassat il.il. pillugit malittarisassiortoqarsinnaavoq.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit
Inatsisartut peqqussutaanni kommunalbestyrelsit aalajangigaasa naammagittaalliutigi-
neqarsinnaanerat pillugu aalajangersakkat atuuttut ingerlateqqinneqarput. Aalajangersakkap
erseqqissarpaa Naalackersuisut aamma Kommunalbestyrelsip aalajangiineri inaarutaasumik
aalajangiinerusut. Taamaattorli aalajangiinerit eqqartuussisunut tunniunneqarsinnaapput.

Aammattaaq siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq erseqqissassallugu Naalackersuisut
aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqarsinnaan-
ngitsut.

Imm. 2-mut

Nutaatut siunnersuummi § 20, imm. 2, naggammi siullermi aalajangerneqarpoq, siunner-
suiartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaasalu § 16-imi taaneqartut aalajangiineri allaffissor-
nikkut oqartussaasumut allamut maalaarutigineqarsinnaanngitsut. Tamatumunnga pissutaavoq
taama pisoqartillugu siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaasalu aalajangiineri im-
mikkut suliamik piginnaasaat tunngavigalugit aamma qinnuteqaatit tigueqartut ataatsimoor-
tumik nalilernerit tullerriaarnerilu tunuliaqutaralugit pisassammata.

Aalajangiinerit inatsisitigut sinaakkutaannut tunngatillugu naammagittaalliuutit siunnersuummi § 20, imm. 2, naggat kingulleq naapertorlugu Naalakkersuisunut saqqummiunneqarsinnaapput aalajangiinerup ulluaniit kingusinnerpaamik sapaatip-akunnerisa sisamat qaangiuneranni. Inatsisitigut sinaakkutinut ilaapput tapiisarnermi malittarisassatigut tunngaviit aamma qinnuteqaatit suliarinerannut periusissiatigut malittarisassat.

§ 21-mut

Imm. 1-imut

Kulturimik ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaannisut Naalakkersuisut misileraalluni aaqqissuussinissamut pisinnaatinneqarput.

Erseqqissarneqarpoq misileraalluni aaqqissuussinerit utaqqiisaasumik aaqqiinerussasut. Tamatuma nassataraa, aaqqissuussinerit ukiuni arlalinni ingerlanneqarsinnaannginnerat.

Imm. 2-mut

Kulturimik ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaannisut Naalakkersuisut misileraalluni aaqqissuussinernut tapiissuteqarnissamut pisinnaatinneqarput.

Misileraalluni aaqqissuussinernut assersuutigalugu tapiisoqarsinnaavoq, misileraaneq aningaasatigut sinaakkutissat pioreersut iluanni piviusunngortinneqarsinnaatinnagu.

§ 22-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami kommunalbestyrelsit paasissutissanik piniarfigisinnaanerannut tunngasortaa kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit ingerlateqqitaavoq. Siunertamut naapertuuttutut isigineqarpoq erseqqissassallugu Naalakkersuisut kommunit inatsimmik ingerlatsinerannik qullersaallutik nakkutilliissasut, tassami tamanna tassaamat kommuninit paasissutissanik piniarsinnaaner-mut tunuliaqutaasoq.

Nakkutilliinerup nassataraa, Naalakkersuisut kommuninut piumasaqaateqarlutik saaffiginnis-suteqarsinnaammata, kommunip inatsimmik ingerlatsinerat inatsimmi aalajangersakkanut akerliusutut isigineqarpat. Kommunalbestyrelsip piumasaqaat maleruanngippagu, Naalakker-suisut suliaq kommunit Nakkutilliisoqarfiannut ingerlateqqissinnaavaat.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsimit paasissutissanik, Naalakkersuisut inatsit malillugu suliasaminnik ingerlatsinissaannut pisariaqartutut isigineqartunik piniarsinnaatitaanerannut ilaapput

Naalakkersuisut nakkutilliinermi suliassaat aamma inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit Naalakkersuisut suliassaat allat.

Tapiissutiniq allaffissornikkut aqutsineq § 16 naapertorlugu allanut tunniunneqarsimatillugu, Naalakkersuisut tapiissutit allaffissornikut aqutarinerannut qullersaallutik akisussaajuas-sapput, tamatumalu nassatarisaanik oqartussat, suliffeqarfik, siunnersuisartoqatigiit, ataatsimiititaliat assigisaalluunniit pineqartut paasissutissanik, inatsit malillugu suliassat isumaginissaannut pisariaqartutut isigineqartunik piniarfigisinnaavaat.

§ 23-mut

Aalajangersakkami siunnersuutip atuutilerfissaa allaqqavoq, inatsisip akuerineqarfissaatut ilimagisaasup kinguninnguanut ullulerneqartoq.

Inatsisitigut allatigut malittarisassaliornermut tunngatillugu naatsorsuutigineqarpoq kulturikkut ingerlatsineq sunngiffimmilu sammisaqartitsineq pillugit Inatsisartut peqqussutaat kulturimut tunngasut pillugit inatsimmik sinaakkusiussamik akuersissuteqartoqarneratigut atorunnaarsinneqassasoq. Peqqussummi aalajangersakkat eqqumiitsuliornermut tunngasut, atorunnaarsitsinissap tungaanut inatsimmi matumani malittarisassat naapertorlugit nassuiar-neqartassapput. Malittarisassatigut akerleriiffiujunnartut nassuiaanermi tunngaviit nalingin-naasut naapertorlugit nassuiar-neqartassapput, tamatumunnga ilanngullugit tunngaviit lex spe-cialis aamma lex superior.

Isiginnaartitsinikkut eqqumiitsuliornermut tunngatillugu immikkut malittarisassaqqarpoq isiginnaartitsisarfeqqarneq pillugu inatsimmi, taamatullu eqqumiitsuliornermik ilinniarfimmu-t tunngatillugu. Malittarisassat taakku atorunnaarsinnissaat siunertamut naapertuuttutut isigi-neqanngilaq, nalunaarutitut ilusilikkanik, malittarisassanik atuuttunik taarsiisunik, immikkut malittarisassaliortoqarsimatinnagu. Pisariaqarfia-tigut inatsisit taaneqartut tamanna pillugu immikkut inatsisiliornikkut atorunnaarsinneqartussaassapput.